

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 272 (12.304)

Trst, sreda, 4. decembra 19

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

primorski dnevnik

Luksemburški vrh ni izpolnil pričakovanj glede evropskega združevanja Italija zavrnila skromni kompromis o reformi ustanovnih sporazumov EGS

LUKSEMBURG — Reforma usta-
novnih sporazumov EGS — »ustave«
Evropske gospodarske in politične
skupnosti — je bila zamišljena kot
kakovostni skok v procesu evropske-
ga združevanja. Toda včerajšnji spo-
razum na vrhu vlad dvanajstih držav
članic, s Španijo in Portugalsko vred,
pomeni le skromen kompromis na o-
snovi minimalnega skupnega imeno-
valca med protislovnimi nacionalni-

mi interesi. »Majhne reforme za maj-
hno Evropo« pikro pripominjajo za-
govorniki združevanja, brez katerega
bo Evropa težko nadoknadila zamu-
jeno v gospodarski in tehnološki tek-
mi z ZDA in Japonsko.

Najbolj razočarana odhaja iz Luk-
semburga Italija, ki se je kar se da
dosledno potegovala za premostitev
razhajanj v imenu skupnega evrop-
skega ideala. Prevladali so previd-

nost Nemčije in Francije, pomisleki
Danske, načelno nasprotovanje vsaki
obliki večje medsebojne soodvisnosti
s strani Velike Britanije. Italija, ki
sta jo zastopala Craxi in Andreotti,
je zavrnila nezadovoljiv kompromis
tako, da je svojo končno odločitev
pogojila s sprejemom sporazuma s
strani evropskega parlamenta.

Izvoljeni evropski organ bo o luk-
semburškem kompromisu razpravljaj
11. t.m. na plenarnem zasedanju.
Mnenje parlamenta ni obvezujoče,
vendar pridobiva prav zaradi zadrž-
anja Italije velik pomen. Če evropski
parlament ne odobri sporazuma, ga
ne bo niti Italija, kar pa zaradi prin-
cipa soglasja vseh članic onemogoča
sprejem reforme.

Ni težko predvidevati, da parla-
ment ne bo z navdušenjem sprejel
kompromisa med evropskimi vlada-
mi. Te so si namreč pridržale pravi-
co odločanja o bodočnosti EGS, izvo-
ljenemu predstavništvu v Strasbourgu
pa so prepustile zgolj skromno posve-
tovalno vlogo. Na podlagi sporazuma
se bo parlament o nekaterih vpraša-
njih dvakrat izrekel, končna odloči-
tev pa bo še vedno pripadala mini-
strskemu svetu. Nacionalne vlade in
v mnogih primerih njihova pravica

do veta, bodo tako še naprej prevla-
dovale nad organi skupnosti.

Glede ostalih ključnih vprašanj e-
vropske reforme rezultati niso nič
kaj bolj zadovoljivi. Glede monetarne
kooperacije so dosegli kompromis na
osnovi nemškega predloga. V pre-
ambuli novega sporazuma bodo o-
menjeni instrumenti skupne politike
na denarnem področju kot so de-
narna enota ECU in Evropski denar-
ni sistem. To pa je v bistvu vse. I-
talijanska delegacija je zato ocenila,
da sporazum ne odraža niti sedanjega
nivoja sodelovanja.

Prav tako skromni so dosežki glede
notranjega tržišča. Ob načelnem so-
glasju za »Evropo brez meja«, kjer
naj bi do leta 1992 uresničili pogoje
za prosto kroženje oseb, blaga in ka-
pitalov, je v sklepnem besedilu nave-
denih toliko izjem, pomislekov in
sklicevanj na usklajevanje z zakono-
dajo ter še posebej davčnimi predpisi
posameznih držav, da postaja poeno-
tenje evropskega tržišča, mimo lepih
besed, skoraj nemogoče.

Nekaj rezultatov so v Luksemburgu
dosegli na področju politične koope-
racije, ki naj bi postopoma privedla
do enotnega zunanjepolitičnega nasto-
panja.

Po ar

Prihodnji teden Abdel Fatah pred sodniki

VERONA — Jordanskemu Pa-
lestincu Abdelu Fatahu bodo za-
radi posesti orožja in eksploziva
sodili po hitrem postopku že pri-
hodnji teden. Pred veronskimi
sodniki pa se bo morala zagova-
rjati tudi Fatahova svakinja Ful-
via Boni, saj sta bila orožje in
eksploziv skrita prav na njenem
domu v predmestju Verone.

Medtem pa se preiskovalci
trudijo, da bi obnovili vse pre-
mike Abdela Fataha, odkar je
avgusta prispel v Italijo. Pre-
iskovalci so baje ugotovili, da je
bil v Rimu pred atentatom v
Ulici Veneto in na sedež British
Airway, prav tako še ni povsem
jasno, kateri palestinski grupa-
ciji pripada. Sam trdi, da je ka-
petan PLO, kar pa ni do sedaj
še nihče potrdil. Kdo je torej
Abdel Fatah in zakaj je imel
pri sebi toliko orožja in eksplo-
ziva? V njegove trditve, da so
načrtovali atentate na Nizozem-
skem, nihče ne verjame. Vedno
bolj se utrjuje prepričanje, da so
načrtovali atentate v Italiji. Ne-
kateri celo trdijo, da je Fatah
zadolžen, da mora osvoboditi u-
grabitelje ladje »Achille Lauro«.

Med razpravo o finančnem zakonu

Senat je odobril nove šolske takse

SANDOR TENCE

ljata na odločilni politični spopad, ki
se bo odvijal vzporedno s spomladan-
skimi kongresi treh največjih strank.

Včeraj zvečer je senat z glasovi
vladnih strank odobril člen finančne-
ga zakona, ki odpira pot poviškom
šolskih in univerzitetnih taks. A ne v
taki meri, kot si je domisljal mini-
ster Gorja. V novem šolskem letu bo-
do oproščeni davkov zaslužni dijaki,
ki so izdelali malo maturo z odličnim
ali prav dobrim, davkov pa bodo za
vpis na univerzo oproščeni tudi študen-
ti, ki bodo opravili veliko maturo
z najvišjo oceno. Velikih olajšav pa
bodo deležni univerzitetni študenti,
ki bodo redno opravljali izpite s
srednjo oceno 28.

Senat bi moral jutri ali pojutrišnjem
tudi oceniti predlog KPI in PSI, da
se naši manjšini dodeli v triletnem
1986 - 1988 35 milijard lir. Kot smo
izvedeli včeraj je pristojna komisija
konec tedna izdala le tehnično mne-
nje o popravku, odločitev pa prepu-
stila plenarnemu zasedanju senata.

Pomemben zgled proti omahljivosti med neuvrščeni državami

Jugoslavija ratificirala konvencijo Združenih narodov o pomorskem pravu

BEOGRAD — Skupščina Jugoslavi-
je je 27. novembra ratificirala kon-
vencijo Združenih narodov o pomor-
skem pravu. S tem je postala 22. dr-
žava, ki je ratificirala sporazum, ki
so ga podpisali v Montego Bayu na
Jamajki. Jugoslovansko polezo v
Združenih narodih ocenjujejo kot po-
membni prispevek v tej akciji, saj
bo pomenila spodbudo zlasti za ne-
uvrščene države, ki se še niso odlo-
čile. Dokument namreč začne veljati
eno leto po tem, ko konvencijo rati-
ficira 60 držav.

Jugoslavija je ves čas podpirala
zahteve obalnih držav, naj bi raz-
širili nacionalno jurisdikcijo na mo-
rju pred svojimi obalami. Med svo-
jim obiskom v nekaterih latinsko-
ameriških državah je leta 1970 o tem
javno spregovoril tudi Edvard Kar-
delj. Gre za suverene pravice nad
živimi in neživimi viri bogastva. Kot
pomorska država, ki se zavzema za
svobodo komuniciranja na svetovnih
morskih, je Jugoslavija podpirala pred-

loge, naj bi v conah izventeritorial-
nega morja (12 morskih milj) v ce-
loti zadržali svobodo plovbe in pre-
letov, vključno tudi z režimom tako
imenovanega zunanjega pasu 24 milj,
kar so podpisniki konvencije tudi
sprejeli. To je za Jugoslavijo zelo
pomembno tudi zato, ker je Otrant-
ska ožina pri vstopu v Jadransko mo-
rje na najožjem delu široka le 41
milj.

Vsa naravna bogastva zunaj meja
nacionalne jurisdikcije konvencija
opredeljuje kot splošno zakladnico
človeštva. Dokument vsebuje podro-
bne predpise o pravnem režimu v »iz-
ključno gospodarskih conah«, kar je
nova postavka, ki vključuje tudi te-
ritorialno morje, zajema 200 morskih
milj. V tej coni ima obalna država
izključno pravico do raziskovanja in
izkoriščanja vseh naravnih bogastev
morja, morskega dna in podzemlja.
Zato je jugoslovanska skupščina za-
dolžila pristojne organe, naj čimprej

pripravijo spremembe ustreznih pred-
pisov, da bo mogoče določbe konven-
cije tudi uresničevati oziroma pri-
praviti pogoje za to.

Za Jugoslavijo je pas, ki predstavlja
izključno gospodarsko cono, še
posebej pomemben, kajti širina mo-
rja nikjer ne presega 200 milj. Po
konvenciji bi to praktično pomenilo,
da bi bil Jadranski morje »odprtega mo-
rja«, ki se nahaja zunaj ekonom-
ske cone. Zato ostaja še veliko dela
pri razmejevanju Jadranskega morja
zlasti morskega dna in njegovega
podzemlja, kjer bodo morale sosedne
države najti skupen jezik. Spora-
zumi z Italijo so deloma že podpi-
sani, deloma so v pripravi. Več te-
žav bo z Albanijo, kjer je vprašanje
bočnega razmejevanja še popolnoma
odprto. Ta država je namreč širino
teritorialnega morja »zakoličila« pri
15 miljah, kar je seveda v naspro-
tju s konvencijo.

Z. Š.

Prof. Pahor posredoval pri min. Falcuccijski glede vrtca od Banov

RIM — Včeraj popoldne je (kot izhaja iz tiskov-
nega sporočila Sindikata slovenske šole) prof. Sa-
mo Pahor, predstavnik učnega, vodstvenega in nad-
zornega osebja šol s slovenskim učnim jezikom v
Vsedržavnem svetu za javno šolstvo v Rimu izro-
čil posebni tajnici prosvetne ministrice sen. Fal-
cuccijske, zadržane v parlamentu, podrobno doku-
mentirano poročilo o posledicah začasne preselitve
državnega otroškega vrtca z italijanskim učnim
jezikom od Banov (Trst). Skupaj s poročilom je iz-
ročil prošnjo, naj bi ministrica dala preveriti toč-
nost zbranih podatkov, jim dodala manjkajoče po-
datke in prispevala k pomiritvi duhov z uradno ob-
javo poročila o razmerah, dogodkih in pristojnostih,
ki naj omogoči vsakomur, da si ustvari neizkrivlje-
no podobo celotne zadeve.

Italija odgovarja SZ

RIM — Italijanska vlada je odločno
odgovorila na protestno noto Sovjet-
ske zveze v zvezi z domnevno ugrabi-
tvijo sovjetskega vohuna Jurčenka. Predvsem italijansko zunanje mini-
strstvo izraža začudenje nad tonom
in vsebino sovjetskega posega in pou-
darja, da moskovska verzija dogajanja
ni edina in da Italija ne razpolaga z
zadostnimi podatki, da bi ocenila,
katera verzija je resnična. Po drugi
strani, poudarja italijansko zunanje
ministrstvo, je bil Jurčenko v Rimu
ne da bi bil akreditiran pri veleposla-
ništvu SZ in ne da bi sovjetske obla-
sti zahtevale zanj kakršno koli var-
stvo, kot se to dogaja za vse osebnosti,
ki bi lahko bile v nevarnosti.

Ob tej priložnosti italijansko zuna-
nje ministrstvo poudarja, da se tuji
v Italiji svobodno gibajo in da torej
nad njimi ni nobenega posebnega
nadzorstva, poleg tega pa je tujecev
v Italiji mnogo. V noti, ki so jo na-

slovili sovjetskim oblastem torej od-
ločno zavračajo kakršno koli odgo-
vornost Italije za omenjene dogodke
in obenem zagotavljajo sovjetskemu
veleposlaništvu polno pripravljenost
italijanskih oblasti, da zagotovijo vso
potrebno varnost sovjetskimi diplo-
matom in državljanom, ki se nahaja-
jo v Italiji. Po drugi strani, dodaja
zunanje ministrstvo, je dokaz za to
že v dejstvu, da so italijanske obla-
sti takoj pozitivno odgovorile na zahtev
sovjetskega veleposlaništva in uve-
dle potrebne preiskave o dogodku.
Končno pa zunanje ministrstvo zago-
tavlja, da se bo preiskava nadalje-
vala.

Kot je znano je sovjetska nota vse-
bovala oster protest zaradi ugrabitve
Jurčenka »s strani ameriških tajnih
služb v Rimu« in v njej je rečeno, da
nosijo zato odgovornost tudi italijan-
ske oblasti.

Novo povišanje cene plinskega olja za avte

RIM — Ob polnoči se je cena plinskega olja za avto-
mobilski pogon ponovno povišala za 11 lir pri litru.
Sklep je sporočilo sinoči ministrstvo za industrijo z ute-
meljitvijo, da gre za običajno prilagoditev povprečnim
cenam v ostalih evropskih državah, članicah EGS. Na
bencinskih črpalkah bo torej liter plinskega olja stal 745
lir namesto dosedanjih 734. Podražitev je brzokone posledica
spekulacij petrolejskih družb, saj se cene naftnih
derivatov nižajo zaradi manjšega povpraševanja in pa-
danja vrednosti dolarja.

Proslava na poklicnem zavodu ob 150. obletnici rojstva znanstvenika Jožefa Stefana

NA 4. STRANI

Odškodnina

za žrtve v Bhopalu

BHOPAL — Več kot leto dni so trajala pogajanja o odškodnini, ki jo mora lastništvo podjetja Union Carbide plačati prebivalstvu indijskega mesta Bhopal za veliko število smrtnih žrtev (več kot 2.500), ki jih je terjala okvara na tovarni tega podjetja, zaradi katere je prišlo do uhajanja strupenega plina. V zadnjih dneh je prišlo do vrste manifestacij in do vala protestov.

Na tisoče prebivalcev se je v sprevedu napotilo proti tovarni in vodstvo je moralo končno kloniti zahtevam. Tako so dosegli sporazum med 627 delavci in vodstvom podjetja, na osnovi katerega bodo delavci prejeli 22,4 milijona rupij oziroma nekaj več kot 3 milijarde lir odškodnine ter plačo za vse obdobje, ko je bila tovarna zaprta. Nesreča v Bhopalu je bila največja industrijska nesreča v zgodovini in na osnovi tega tragičnega dogodka so v skoraj vseh državah znatno zaostri nadzor nad kemijskimi tovarnami.

V pričakovanju novih sestankov na vrhu med SZ in ZDA

Moskva svari Washington pred pobudami ki bi zavrle uspehe ženevskega srečanja

MOSKVA, NEW YORK — ZDA in SZ se morajo »vzdržati od vsega, kar bi zavrlo njihove bodoče pobude, ki bi porušilo vse kar so dosegli v Ženevi«. To je osrednja misel uvodnika večrajšnje moskovske »Pravde«, v katerem je analiza rezultatov srečanja med Gorbačovom in Reaganom in upanje, da bi bila prihodnja srečanja uspešna.

V uvodniku »Pravda« opozarja torej na nevarnost ob pobudah, ki bi zavrle nadaljnje medblokovsko dogovarjanje. Med te je »Pravda« navedla sporazum ABM, ki omejuje protibalistične sisteme in sporazum Salt 2 o strateški obožitvi. Po njenem mnenju bi morala Bela hiša »poslušati zahteve svetovnega javnega mnenja in se tako kot SZ odpovedati nadaljnjemu preizkušanju jedrskega orožja«. Glasilo CK KP SZ navaja, da bi morale priprave za že dogovorjena ameriško - sovjetska srečanja na vrhu »zagotoviti resnično prekinitev oboroževalne tekme in prehod na konkretne mere zmanjševanja jedrskih arzenalov«. »Sovjetska zveza ne bo zniževala tempa svoje aktivnosti v tej smeri in se bo angažirala z vso odločnostjo in v duhu sode-

lovanja z ZDA za ozdravitev položaja v svetu.« je poudaril ugledni sovjetski dnevnik. Glede rezultatov ženevskega srečanja pa je »Pravda« poudarila, da bi bilo brezsmiselno zaigrati šanse, ki jih je ustvarilo ženevsko srečanje.

Sovjetska zveza ne varčuje torej z napor, da ne bi »duh Ženeve« propadel. Seveda navaja tudi, da bi lahko v Ženevi dosegli tudi konkretnejše rezultate, če bi se ZDA odpovedale militarizaciji vesolja. In prav tu je po vsem sodeč glavni kamen spotike, saj Reaganova administracija nadaljuje s proučevanjem svoje »strateške obrambne pobude«, kot v administraciji imenujejo »vojno zvezd«. Podjetju »McDonnell Douglas Astronautics« je bila tako poverjena naloga, naj prouči in izdelata protibalistično raketo, ki bi z zemlje prestrela v višini 90 kilometrov sovražnikove jedrske balistične rakete. Za ta načrt je administracija že predvidela več kot 400 milijonov dolarjev. Profiti so torej glavno gibalno ameriškega vztrajanja pri megalomanskih načrtih o »vojni zvezdi«. Reaganu bi bolj slaba predla, ko bi svoji vojni industriji odrekel že gotove dobičke in bajna

nakazila. Za washingtonske jastrebe pa je to nova priložnost, da SZ prisili v drago oboroževalno tekmo, zaradi katere bi se morala odpovedati dobri delu svojih gospodarskih razvojnih načrtov. Obrambni minister Weinberger je torej z zadovoljstvom navajal, da bo tudi Evropa podprla SDI.

Predsinočnim pa je predsednik Reagan na srečanju z aktivisti republikanske stranke navedel, da je do Ženeve prišlo, ker so ZDA v zadnjih petih letih dokazale svojo moč in odločnost pred vsem svetom. Glede bodočnosti pa je poudaril, da morajo biti »trdni v prepričanjih in realisti v pristopih ter dovolj močni v obrambi lastnih interesov«. O Ženevi je Reagan navedel, da je opotoval v Švico v želji, da bi omilil napetost med Washingtonom in Moskvjo, »da bi napravil prvi korak«. »Ženeva je vzbudila precejšnja upanja, med temi tudi moja.« je poudaril Reagan, a je takoj pristavil, da se je treba sedaj zavzeti, da bi bila stališča jasna. Skrivati se pred ovirami bi bilo sedaj po Reaganovem mnenju skrajno nevarno, zamegliti razhajanja pa nesmiselno, saj je dogovor možen le ob čistih računih.

Odgovor vlade SFRJ na delegatsko vprašanje

Velik odstotek prebivalstva zelo težko kljubuje inflaciji

Delavska družina potrebuje najmanj 36.680 din mesečno

BEOGRAD — Razpoložljivi podatki o delavcih, katerih osebni dohodki so okoli minimuma življenjskih potreb, o upokojencih, ki prejema varstveni dodatek in o uporabnikih socialne pomoči, navajajo na ugotovitev, da velik odstotek prebivalstva ob visoki inflaciji težko zadovoljuje najnujnejše potrebe. To ugotovitev nekoliko blaži podatek, da ima okoli 68 odstotkov jugoslovanskih gospodinjstev mešane vire dohodkov. Ocenjujejo, da je padec življenjske ravni najmanj prizadel zasebnike, posebej tiste, povezane z družbenim sektorjem in da je vedno več tistih, katerih standard se povečuje, gre predvsem za Jugoslovane z velikimi deviznimi računi.

To je bistvo odgovora zveznega izvršnega sveta na delegatsko vprašanje Bartića Jovanovića o odstotku prebivalstva po republikah in pokrajinah in v vsej Jugoslaviji, ki so zaradi inflacije vedno bolj siromašni ali vedno bogatejši.

Izračunali so, da je marca povprečna delavska družina za najnujnejše življenjske potrebe potrebovala okoli 36.680 dinarjev in da je v istem mesecu 69,5 odstotka delavcev v Jugoslaviji prejelo osebni dohodek, ki je bil manjši od 35 tisoč dinarjev. To je okoli 4,5 milijona zaposlenih.

V delu odgovora, ki se nanaša na občane, katerih standard se zaradi inflacije zboljšuje, zvezni izvršni svet opozarja, da ni podatkov o deviznih varčevalcih po višini vlog, ker je tajnost vlog zajamčena. Navaja pa, da je devizno varčevanje oktobra, preračunano znašalo 2079 milijard dinarjev, kar je 75,5 odstotka celotnih prihrankov. Povečanje deviznega varčevanja na podlagi tečajnih razlik in obresti je lani znašalo 411,1 milijarde dinarjev, samo deviznih obresti pa 122 milijard dinarjev. (dd)

Jelena molči, sin pa ne

RIM — Jelena Bonner Saharov je včeraj preživela prvi dan bivanja v Italiji brez uradnih stikov in brez izjav novinarjem. V zadovoljstvo številnih fotografov se je za trenutek prikazala na oknu rimskega stanovanja (na sliki), kjer se je nastanila skupaj s sinom Aleksejem in zetom, vendar z zgovorno kretnjo takoj pokazala novinarjem, da ne namerava kršiti prepovedi dajanja izjav tisku, ki so ji jo naložile sovjetske oblasti.

Popoldne je obiskala staro prijateljico Lio Wainstein. V Rimu se bo predvidoma zadržala še danes, nato pa bo šla v Firence na specialistični pregled na oči. V naslednjih dneh bo odpotovala v ZDA, kjer namerava preživeti preostali del trimesečnega bivanja v tujini.

Naravno Jelene Boner sta včeraj z novinarji spregovorila sin Aleksej in zet Efrem Jankeljevič. Na zelo dobro obiskani tiskovni konferenci sta povedala v glavnem znane stvari o težavnih pogojih konfinacije Andreja Saharova. Disident živi povsem osamljen od sveta, njegovo zdravje pa močno peša.

Tekmeca na Filipinih

Corazon Aquino, vdova (desno) po filipinskem opozicijskem voditelju Benignu, je včeraj uradno najavila kandidaturu na februarskih predsedniških volitvah. Kot vse kaže, bo s tem nastal v vrstah opozicije razkol, ker se tudi zmernejši Salvador Laurel ne mara umakniti, kar bo brzkone olajšalo pot diktatorju Marcosu (levo) k ponovni »izvolitvi« (Telefoto AP)

Vpisujejo ga v Bosni in Hercegovini

Ljudsko posojilo za delovna mesta

SARAJEVO — V Bosni in Hercegovini so pred dnevi začeli vpisovati ljudsko posojilo, s katerim naj bi zagotovili približno 100.000 novih delovnih mest za mlade ljudi, ki imajo sedaj bolj slabe izglede za zaposlitev. Razpis posojila velja tudi za prebivalce Bosne in Hercegovine, ki so na začasnem delu v tujini (okoli 120 tisoč) ali v drugih republikah (100.000 delavcev). V petletni program zaposlovanja na podlagi ljudskega posojila bodo pritegnili tudi delovne organizacije iz drugih delov države. Podjetja, ki bodo sarajevski banki ponudila atraktivne programe, bodo dobila kredite iz sredstev ljudskega posojila. Pogoji so seveda jasni: program mora zahtevati čim manjše investicije ter omogočati rentabilno zaposlitev čim večjega števila delavcev.

Delavci Bosne in Hercegovine, ki so izglasovali referendum o ljudskem posojilu, so v predhodni javni razpravi terjali skrajno odgovornost za strogo namensko izkoriščanje sredstev, zbranih s posojilom. Predvidevajo, da bo šlo največ denarja v razvoj predelovalne industrije, oziroma večje izkoriščanje že obstoječih zmogljivosti, izboljševanje organizacije dela itd. Prednost pri kreditih bodo imeli programi, ki predvidevajo domačo opremo, z izjemo tistih, ki bi prinašali proizvodnjo za izvoz (več kot 50 odstotkov proizvodnje). (dd)

Ob splošnem valu protestov v Franciji bo Mitterrand danes sprejel Jaruzelskega

PARIZ — Francoski predsednik Francois Mitterrand bo danes sredi vala polemik sprejel poljskega voditelja Jaruzelskega, na obisku v Franciji. Obisk je vsekakor presenečenje, saj ne na poljski ne na francoski strani ne povedo ničesar o vsebini današnjega sestanka, čeprav gre očitno za prelom v dosedanjih politikah Francije do vojaškega režima na Poljskem. Jaruzelski prihaja, kot pravijo, na svojo željo in tisto, kar nekateri pretirano imenujejo francosko - poljski vrh, bo trajalo vsega skupaj komaj uro, danes dopoldne od polenajste do poldvajajste. Po splošnem mnenju imajo za sestanek interes predvsem Poljaki, ki si skušajo ponovno pridobiti mesto v mednarodni politiki. Vendar pa je malo verjetno, da bi Mitterrand pristal na tako srečanje sredi zelo razgrete volilne kampanje, če bi ne imel zagotovil, da bo lahko branil svojo privolitve v ta sestanek. Po drugi strani pa je res, da je Francija ostala zelo toga v odnosih s Poljsko tudi v zadnjem času, ko so druge države te odnose usmerile na tir postopne normalizacije.

Seveda pa kljub temu prevladujejo negativne reakcije. Francoski tisk skoraj enoglasno kritizira Mitterrandovo odločitev. Tako ugledni Le Monde še zlasti kritizira dejstvo, da je francoski predsednik sprejel odločitev tik pred luksemburškim vrhom in tako postavil evropske zaveznike pred izvršeno dejstvo. Res je sicer, ugotavlja

ugledni pariški dnevnik, da so tudi Angleži in Italijani že šli na Poljsko, vendar pa se niso srečali samo z režimom, ampak tudi s tistimi, ki mu nasprotujejo. Sicer pa predstavniki številnih drugih zahodnoevropskih držav v zadnjem času niso hoteli odpotovati v Varšavo prav zato, ker jim ni bilo omogočeno, da se sestanejo z opozicijo. Le Monde sicer pristaja na možnost, da bi Jaruzelski napovedal kak pozitiven premik, vendar pa to ne bo nič drugega kot »vljudnostno diplomatska izmenjava daril«.

O obisku Jaruzelskega govorijo seveda tudi v Varšavi, kjer je uradni glasnik Urban obisk samo napovedal in ga ni hotel komentirati. Pač pa ga je komentiral voditelj sindikata Solidarnost Lech Walesa, ki je opozoril Mitterranda naj ne pozabi na sindikat in na njegove cilje, če hoče res pomagati Poljski.

□ PRAGA — Zunanji minister Andreotti bo v petek odpotoval na uradni obisk v ČSSR. Češkoslovaška se s tem vključuje v okrepljeno diplomatsko dejavnost Vzhoda po ženevskem vrhu med Reaganom in Gorbačovom. Obisk bo nedvomno prispeval k novemu medblokovskemu ozračju, z njim pa skuša Praga dokazati tudi nekoliko bolj svobodno vlogo v okviru »vzhodnega zavezništva«.

Pretoria preklicala izredno stanje v osmih okrajih

Veličastno slovo geta Mamelodi od žrtev policijskega terorja

PRETORIA — Vsaj 35 tisoč ljudi se je včeraj udeležilo veličastne pogrebne svečanosti za 12 žrtvami policijskega terorja v Južni Afriki. Žrtve so padle pod streli policije na množico skoraj 50 tisoč demonstrantov, ki so 21. novembra v predmestju Mamelodi pri Pretoriji protestirali proti represiji in poviškom življenjskih stroškov.

Že od zgodnjega jutra se je velika množica zbrala na nogometnem stadionu, kjer so bile izpostavljene krste, ovite v zeleno - črno - rumene zastave Afriškega nacionalnega kongresa. Ob drugih je bila tudi majhna bela krsta dva meseca stare Tricie Ndlovu, ki so jo zadušili policijski solzilci. Pogreb so se udeležili tudi diplomatski predstavniki enajstih zahodnih držav, med temi Italije, Francije, ZDA in Velike Britanije.

Policija tokrat ni posegla, čeprav je obkolila celo črnsko naselje in nadzorovala pogreb z določene razdalje. Množica je žrtve pospremljala na zadnji poti s petjem osvobodilnih himen in skandiranjem parol tudi vladi.

Bothov režim je prav včeraj napovedal ukinitve izrednega stanja v osmih od 38 krajev, kjer so ga uvedli pred štirimi meseci. Ukinitve izredne zakonodaje naj bi bila mogoča »zaradi ošibitve revolucionarne klime« v črnskih četrtih zainteresiranih okrajih.

Po nekaterih vestih namerava režim osvoboditi in izgnati v tujino Nelsona Mandelo. Zaprti črnski voditelj pa je še izjavil, da bo sprejel samo brezpogojno osvoboditev.

Na srečanju predstavnikov italijanskih dežel

Biasutti o zaščitnem zakonu slovenske manjšine v Italiji

BENETKE — V Benetkah se je v nedeljo zaključila izredna konferenca predstavnikov italijanskih dežel.

Izvršni odbor SKGZ pred občnim zborom

Izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze je v ponedeljek zvečer v Gorici najprej razpravljal o globalnem zaščitnem zakonu, o zadnjih vesteh o odobritvi finančnega kritja in o postopku, ki trenutno teče pri ministrstvu za stike z deželami in ki naj se zaključi z vladnim zakonskim predlogom.

Razprava je bila nato osredotočena na priprave za bližnji občni zbor Zveze, ki bo v nedeljo, 15. decembra, v tržaškem Kulturnem domu. Govor je bil o dnevnem redu, gostih, tehničnih in drugih organizacijskih vprašanjih. Razprava pa se je dotaknila tudi nekaterih organizacijskih vprašanj Zveze, da bi v večji meri povežali tri teritorialne odbore in usposobili organe za še bolj učinkovito delo.

Zaključnemu delu zasedanja sta prisostvovala tudi italijanski zunanji minister Andreotti in minister za povezavo z deželami Vizzini. Osrednji temi srečanja sta bili odnosi med deželnimi upravami in osrednjo vlado ter to, kako se deželne uprave vključujejo v postavke finančnega zakona.

Predsednik deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine Adriano Biasutti je v svojem posegu govoril o posebnem položaju naše dežele in pa o izvršilnih normah glede posebnega statuta. Svoj poseg je Biasutti razširil tudi na vprašanje manjšin.

Najprej je poudaril, da je treba jasno ločevati zaščitni zakon za slovensko narodnostno skupnost, ki naj ščiti manjšinske jezike in kulture. Nato je dejal, da je sicer problem zaščitnega zakona za Slovence delikatna zadeva, vendar je potrebno vprašanje rešiti v najkrajšem času. Vlada mora torej, po Biasuttijevem mnenju, čimprej predložiti zakonski osnutek in z njim predlagati uravnoteženo rešitev različnih zahtev.

V svojem nagovoru je minister Andreotti govoril tudi o odnosih med Italijo in Jugoslavijo v okviru osimskih sporazumov ter o sodelovanju naše dežele v okviru skupnosti Alpe-Jadran.

V nedeljo je bilo v Kulturnem domu v Trstu praznično in slovesno. Naše tržaško gledališče je namreč slavilo 40-letnico svojega delovanja, 40 let od tistega daljnega 2. in 3. decembra 1945, ko se je v dvorani Fenice, v središču mesta, ponovno oglasila slovenska beseda, ko so igralci obnovljenega gledališča v dveh dneh odigrali, ob nepopisnem navdušenju, veselju in ganjenosti številnega slovenskega občinstva, kar tri predstave: 2. decembra popoldne Cankarjevo - Delakovo »Jernejevo pravico«, zvečer Jurčičevega »Desetega brata«, 3. decembra zvečer pa komedijo »Scampolo«. Mnogih od tistih, ki so tedaj nastopali, ali pri predstavah sodelovali, ni več med nami. In ta misel, ta ugotovitev, je verjetno za trenutek zasenčila veselje vseh tistih, ki so na proslavo prišli, ki so se po tolikih letih ponovno srečali, ki so za to svoje sodelovanje pri obnovitvi gledališča dejavnosti, prejeli tudi priznanje.

Nekatere od teh sem tudi dobila, ko so se po proslavi zadržali na skupnem družabnem srečanju.

Kakšni so vaši spomini na tiste predstave, sem najprej vprašala igralca Rada Nakrsta, ki je takrat nastopil kar v vseh treh predstavah. »Predvsem nisem pozabil navdušenja, s katerim nas je občinstvo sprejelo. Komaj so čakali, da se zastor dvigne. Na koncu so nas nagradili s takšnim ploskanjem, da smo mislili, da se bo dvorana podrla. In še koliko ljudi je ostalo na cesti, ker niso mogli v dvorano.«

Opisal nam je sceno »Jernejeve pravice«, ker sta na majhnem praktičnem stolu Oblast in Pravica — igrala sta ju Nakrst in pokojni Tiran — sredi odra pa je stal Jernej (igrallec Just Košuta), okrog katerega je bila množica ljudstva.

»Spominjam se, da smo istočasno študirali vsa tri dela. Prostore smo imeli v drugem nadstropju v Ul. Carducci. Tu je imel v majhni sobici svojo pisarno in upravo Ferdo Delak. Vse, kar je bilo v njej je bila miza in omara, v njej pa so bili nabasani gledališki listi, plakati in dru-

go gradivo. To bi pa jaz lahko ure-dil, sem dejal Delaku in tako je začel nastajati gledališki arhiv.«

»Sam bi moral sodelovati pri »Jernejevi pravici«. Pa so me poslali, da nabavim kostume in kulise za te predstave.« je povedal Danilo Turk - Joco. »Dobil sem jih v Mariboru, Ljubljani in ne vem še kje. Tako sem nastopil šele zvečer pri »Desetem bratu«, kjer sem igral Obrščaka. In ko sem odigral vlogo, sem šel pred dvorano na ulico kjer so slovenski in italijanski delavci branili in čuvali dvorano pred fašisti, ki so kričali in grozili na Drevoredu XX. septembra. To le poudarite, da so nas čuvali skupaj tako slovenski kot italijanski delavci in antifašisti!«

Vladoša Simčič, dolgoletna igralka v Ljubljani, je pri »Jernejevi pravici« statirala, v »Scampolu« pa je odigrala glavno vlogo. »Nikoli ne bom pozabila tistega navdušenja, tistega veselja, da so ljudje zopet slišali z odra slovensko besedo. Tudi danes sem ganjena, ko vidim, da me še kdo spozna in da se spomni tistih lepih trenutkov.«

Zlata Rodošek je bila v delavski obleki med množico pri prvi predstavi, v »Desetem bratu« pa je igrala Manico. »Spominjam se, da sva imela tedaj s Tiranom zelo lepo kritiko. Ko sem danes preiščala o vsem tem, sem ugotovila, da so v mojem življenju trije mejniki: prvi je ta moj nastop pred 40 leti ko nas je občinstvo sprejelo kot osvoboditelje, ker smo jih osvobodili kulturnega suženjstva. Drugi mejnik je bil moj igralski jubilej, ko sem s kolegom Joškom Lukešem odigrala delo »Partija remij«. Tretji mejnik je današnje slavlje in pa občutek, da sem še del tega gledališča, da lahko še igram. Upam, da bo tako še v bodoče.«

Stane Raztresen je vodil pri »Jernejevi pravici« govorni zbor, pri »Desetem bratu« je igral dr. Kvasa, v »Scampolu« Neznanca. »V spomin mi prihaja predstava v gledališču Nazionale, ko so v dvorano vdrla fašisti. Vsi smo se pripravili za obram-

bo. V rokah smo držali opornike za kulise in čakali. Ne vem, kaj bi se bilo zgodilo, da je prišlo do spopada. Tudi danes moramo čuvati to, kar je naše, kar imamo.«

Glavko Turk je bil mlad fantek pa je že sodeloval pri »Desetem bratu«. »Tudi moja mama je rada igrala in tako je tudi name prenesla ljubezen do nastopanja. Spominjam se, da nisem imel nobene treme. Mogoče sem imel bolj treme danes, ko sem prejel priznanje.«

Aleksander Valič, tudi dolgoletni član ljubljanske Drame, je sodeloval pri prvi popoldanski predstavi pred 40 leti. »To je bilo enkratno doživetje. Videl sem, kako so ljudje jokali, kako so z nami ponavljali tekst. Že-

Med igralci, ki so bili člani prve naše povojne gledališke družine je bil tudi Rado Nakrst. (Pomotoma smo včeraj izpustili njegovo ime in se mu opravičujemo). Nakrst sodi med velike slovenske igralce. Član SSG je bil do leta 1970, nato honorarni sodelavec, danes pa še vedno skrbi za arhiv gledališča.

lim si, da bi to gledališče ostalo, da bi skupno z vsemi Slovenci, s svojim občinstvom, tvorilo eno samo celoto.«

Angelca Dujc - Sancin, je nastopila v Scampolu v vlogi dame. »Najbolj se spominjam lepe svetlomoder domače halje, ki je bila za tiste čase nekaj izrednega. Spominjam se navdušenja gledalcev. Zadovoljna sem, tudi, da se me je vodstvo gledališča spomnilo in me povabilo na to proslavo.«

Danila Žerjal je bila pri gledališču garderobarka in šivilja. »Doma sem iz Križa, kjer sem na nekem domačem mitingu takoj po vojni z vsem srcem recitirala pesem »Vstajenje Primorske«. Slišala sta me Just Košuta in Joco in mi rekla — bi prišla k nam v gledališče? Seveda sem navdušeno potrdila. Tu so hoteli, da bi bila šepetalka, a bi bila morala za nekaj mesecev na izpolnjevanje v Ljubljano. Pa nisem hotela od doma, saj smo tedaj še čakali svoje, ki so se komaj vračali iz vojske. Pa sem ostala garderobarka in po mrzlih, vlažnih garderobah, delila lepo in grdo z našimi pridnimi igralci.«

Med nagrajenci je bil tudi Jože Sedmak, odrski delavec. »Toliko let sem že pri gledališču, pa mi ni žal. Marsikdaj je bilo težko, a tudi lepe trenutke smo doživeli. Hvaležen sem vodstvu gledališča za današnje priznanje.«

Med udeleženci in gosti sem srečala tudi scenografa in režiserja Viktorja Molko, ki je leta 1951 postavil sceno za »Celjske grofe« na prostem pri Sv. Ivanu. »Kar 35 metrov je merila v dolžino in 11 metrov v višino. To je bila takšna scena, da je še na gradu Sv. Justa niso postavili takšne. Prav na to predstavo mi uhajajo danes spomini, ko se veselimo s tržaškim gledališčem tega jubileja. Takšno gledališče mora živeti, mora nadaljevati s svojim delom.«

NEVA LUKES

Benečanski kulturni dnevi o vzgoji in bikulturalizmu

ŠPETER — Vzgoja in bikulturalizem bo glavna tema naslednjega srečanja Benečanskih kulturnih dni, ki bo v občinski dvorani v Špetru, v petek, 6. decembra, ob 17. uri. O vsestransko zanimivem pedagoškem argumentu bodo spregovorile kar tri strokovnjakinje na tem področju in sicer prof. Nelida Milani iz Pedagoške akademije iz Pulja, dr. Inka Štrukelj z Inštituta za sociologijo pri univerzi v Ljubljani in prof. Silvana Schiavi - Fachin s Pedagoškega inštituta videmske univerze. Milanijeva, če naj navedemo še naslove njihovih referatov, bo spregovorila o bikulturalizmu v vzgoji, dr. Štrukljeva pa o družbeni razsežnosti dvojezičnosti, medtem ko bo Fachinijeva predstavila, tudi s pomočjo filmskega materiala, primer dvojezičnega pouka na predšolski stopnji.

Predstavili projekt predora pod Mangartom

KOBARID — Predstavniki trbiške občine so v Kobaridu, na tradicionalnem srečanju obmejnih organov in predsednikov obmejnih občin, predstavili idejni projekt predora pod Mangartom, ki bi povezoval Rabelj z Logom pod Mangartom. Nadvse pomembno turistično povezavo med Kaniinom, Trbižem in Nevejskim sedlom naj bi pričeli uresničevati že prihodnje leto.

V Vidmu zanimiva razstava izdelkov furlanskih zlatarjev

VIDEM — Zgodovinarji trdijo, da so na današnjem furlanskem ozemlju bili Langobardi tisti, ki so pričeli izdelovati okrasne predmete iz zlata ter drugih kovin, pa čeprav je znano, da so se s podobnim že prej ukva-

rali Rimljani v Ogleju in še kje drugje. Vendar pa okrasni predmeti iz zlata, ki spominjajo na langobardske okraske so danes v Vidmu zelo v modi. Tudi zaradi tega je letos ljudska banka iz Čedadu sponzorizirala razstavo obrtnikov - zlatarjev, ki jo je v Vidmu v teh dneh priredila, že v drugo, tamkajšnja trgovinska zbornica v sodelovanju z deželno ustanovo za razvoj obrti ESA.

Lani je bila taka prva razstava v palači Kechler. Letos so jo priredili v dvorani trgovinske zbornice, upoštevajoč tudi stroške, za katere mora prvenstveno skrbeti trgovinska zbornica sama. Tudi tokrat je predsednik videmske zbornice Gianni Bravo dal poudarka svojemu Made in Friuli.

Letos razstavlja enainvajset zlatarjev. Večinoma so iz Vidma, nekateri iz drugih furlanskih krajev, po nekaj jih je tudi iz Trsta ter Goriške. Razstavljeni so lepi zlati okrasni predmeti.

Razstava v Vidmu bo odprta do 8. decembra. Ob njej bodo v četrtek ob 16. uri priredili okroglo mizo o vlogi Furlanskega zlatarstva, v soboto, 7. decembra, ob 20.45 pa bo defile manekenk s temi okrasnimi predmeti.

Gianni Bravo je še povedal, da je imela lanska, prva razstava, velik uspeh. Predmete furlanskih zlatarjev razstavlja v mreži Sheraton hotelov v ZDA in še kje drugje. M. W.

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Marko Waltritsch

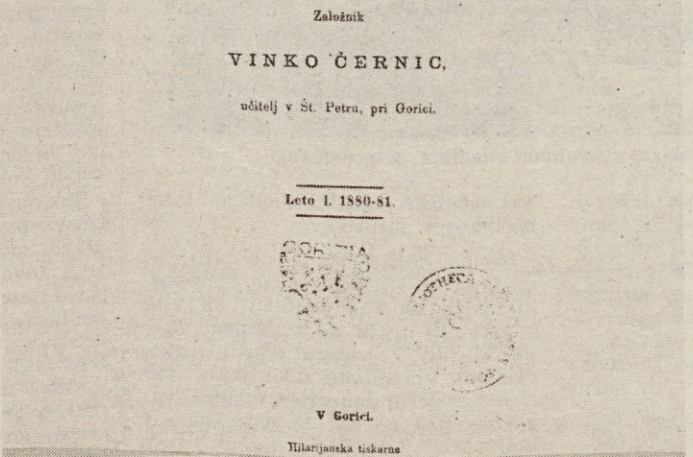
ENO STOLETJE SLOVENSKIH OSNOVNIH ŠOL V GORICI

8.

Pač pa je bil v Gorici slovenski pouk na deželni kmetijski šoli že od leta 1869. Tega leta so na takratni Tržaški cesti (danes Ulica Duca d'Aosta, v stavbi, kjer je danes profilaktični laboratorij) ustanovili deželno kmetijsko šolo z italijanskim in slovenskim oddelkom. Pred poslopjem je bilo goriško mestno pokopališče (danes Spominski park). Za šolskim poslopjem pa so bili travniki, polja in vrtovi, v hlevih so imeli tudi živino. Učenci, ki so v to šolo prišli po dovršeni osnovni šoli, so imeli tudi praktične vaje. Kasneje so italijanski oddelk preselili v Podturn, v Ulico Scuola Agraria. Slovenski oddelk pa je ostal na Tržaški cesti do prve svetovne vojne. Slovenska ter italijanska šola sta postali samostojni, delovali sta vsaka zase pod upravo dežele. V slovenskem oddelku je bilo povprečno po dvajset učencev in nekaj podobnega je bilo tudi v italijanskem.

V začetku osemdesetih let so voditelji goriških Slovencev uvideli potrebo, da se ustanovi v mestu

Šola. Glasilo Goriških učiteljev.

V začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja je v Gorici izhajala vsake tri mesece »Šola«. Bila je strokovno glasilo slovenskih učiteljev na Goriškem

slovenska osnovna šola in vrtec ter da se vpelje pouk slovenskega jezika na c.kr. deški šoli in na c.kr. gimnaziji ter na realki v Gorici. O teh vprašanjih so govorili na občnem zboru Političnega društva Sloga, ki je bil 11. januarja 1883. O vsem tem je obširno poročalo takratno slovensko časopisje v Gorici, pa tudi goriški dopisniki drugih slovenskih listov. C.kr. deška šola je bila osnovna šola pod državnim vodstvom, služila je kot pripravnica za tiste, ki so nameravali nadaljevati študij na srednjih šolah. Pouk na njej je bil nemški. V deški osnovni šoli so sicer nekaj ur tedensko poučevali slovenščino, oziroma italijanščino, a le kot stranska jezika. Učence so razdelili po razredih; v nekaterih je bila poleg drugih predmetov v programu tudi slovenščina, v drugih pa italijanščina. Kdor pa ni nameraval na to vadnico, ki je bila nekaka priprava za nadaljnji študij, saj je bil pouk na njej bolj zahteven kot na občinskih šolah, pa se je moral zadovoljiti z obiskom občinskih šol, kjer pa je bil pouk italijanski, v programu pa so imeli tudi nekaj nemščine. O slovenščini pa ni bilo na teh občinskih šolah ne duha ne sluha.

Že omenjeni občni zbor Političnega društva Sloga 11. januarja 1883 je bil za goriške Slovence tudi drugače pomemben. Sklenili so tudi ustanoviti prvo slovensko kreditno podjetje v Gorici in pobudo tudi izpeljali z uspehom, ko so 24. aprila 1883 registrirali na sodišču Goriško ljudsko posojilnico, ki je bila za metek kasnejšega cvetočega slovenskega bančništva in gospodarstva nasploh v Gorici in v vsej deželi. Ta banka je imela svoj prvi sedež v nekdanji Ascolijevi hiši, takrat v lasti odvvetnika Tonklija, v Ulici Ascoli števil. 1.

Na poklicnem zavodu počastili 150-letnico rojstva J. Stefana

Na slovenskem poklicnem zavodu za industrijo in obrt, ki nosi ime po velikem slovenskem znanstveniku Jožefu Stefanu, so včeraj priredili proslavo ob 150-letnici Stefanovega rojstva. Poleg dijakov in učnega osebja so se prireditve udeležili tudi predstavniki ljubljanskega zavoda Jožef Stefan in predstavnik tovarne IRET, ki praznuje letos 35-letnico delovanja.

Uvodnemu nagovoru ravnatelja šole inž. Pina Rudeža je sledilo nagradjevanje dveh dijakov poklicnega zavo-

da, ki sta se v preteklem šolskem letu izkazala na natečaju poklicnih zavodov iz Furlanije - Julijske krajine, Veneta in Tridentinske - Gornjega Poadižja; Valter Auber je na tem natečaju dosegel odlično drugo mesto s praktičnim izdelkom s področja monterjev in popravilalcev radijskih in televizijskih aparatov, Ervin Cernuta pa se je uvrstil na solidno 20. mesto s praktičnim izdelkom v stroki orodne mehanike. Dosežka sta še toliko bolj pomembna, če pomislimo, da se je

natečaja udeležilo skupno kar 37 poklicnih zavodov. Ravnatelj je ob tem izrazil željo, da bi se taki uspehi še nadaljevali in bili spodbuda ostalim dijakom.

Predstavniki podjetja IRET Marjan Jevnikar je ob 35-letnici tega podjetja orisal zgodovino njegovega delovanja in nakazal smernice njegovega razvoja. Pri tem je poudaril dejstvo, da so v današnji elektronski industriji vedno bolj potrebni visoko specializirani in izobraženi delavci, ter ob dvojnem jubileju podaril šoli osebni računalnik.

Življenje, delo in pomen Jožefa Stefana je orisal prof. Janez Sternad z ljubljanskega Inštituta Jožef Stefan. Med drugim je omenil stike, ki jih ljubljanski Inštitut vzdržuje z drugimi tovrstnimi ustanovami in tudi s tržaško univerzo. Med najnovejšimi dosežki Inštituta je poudaril predvsem uspeh prof. Vita Turka, ki je iznašel encim za razkrajanje beljakovin. Za to iznajdbo na področju biokemije je bil prof. Turk tudi nagrajen v Münchnu.

Včerajšnja proslava na zavodu Stefan je bila za dijake skratka priložnost, da se seznaniijo z bodočim delovnim okoljem in tudi za potrditev stikov z ljubljanskim Inštitutom in z njegovimi dosežki.

Na osnovni šoli »Bazoviški junaki«

Rojanski učenci včeraj proslavili 7. obletnico poimenovanja šole

Rojanski osnovnošolci so se tudi letos spomnili obletnice poimenovanja šole po Bazoviških junakih. Rojanska šola je bila namreč 3. decembra 1978 svečano poimenovana po bazoviških žrtvah; odtlej so se učenci, učiteljice in tudi starši še vsako leto spomnili tega praznika, s prirščnimi proslavami pa so tudi obudili spomin na Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča.

Tako je bilo tudi letos. Osnovnošolci, oblečeni v bele šolske drese, so se zbrali v pritličju šolskega poslopja, pred ploščo s posvetilnim napisom pesnika Miroslava Košute, ki so jo odkrili prav na dan poimenovanja. Proslave so se udeležili tudi predstavniki Odbora za praznovanje bazoviških žrtv, ki so ob vznožje plošče položili spominski venec. Otroci so zapeli nekaj partizanskih pesmi in skupno recitali pesem o bazoviških junakih, o pomenu njihove junaške smrti pa je otrokom spregovoril Milan Pahor.

Predstavniki odbora za praznovanje žrtv so ob tej priložnosti podelili šoli učbenik in knjižni bon, vsak otrok pa je prejel spominski značko spomenika na bazoviški gmajni.

Včerajšnja kratka a prirščna slovesnost, ki so jo pripravili rojanski učenci pod vodstvom svojih učiteljic, je potrdila navezanost naše šole na slavno zgodovinsko preteklost našega naroda. Na osnovni šoli v Rojanu ima ta navezanost globoke korenine, saj se ne omejuje zgolj na praznovanje obletnice poimenovanja. Ob letošnji štiridesetletnici obnovitve slovenskega šolstva v Italiji je namreč šola Bazoviški junaki pripravila poseben fotografski album o delovanju rojanske šole. V album so otroci zaobjeli vse najpomembnejše trenutke šolskega življenja, od priprave na poimenovanje, do slovesnosti poimenovanja, obiskov spomenika na bazoviški gmajni in skupnega groba bazoviških junakov na pokopališču pri Sv. Ani. V albumu zajema pomemben prostor življenjepisi štirih junakov, tu pa so še veseli trenutki, kot na primer sprejem prvotščolk ob začetku šolskega leta, to »veterani« rojanske šole pričakajo »novince« z nageljni, rožmarinom in pisalom. Rojanski učenci seveda niso pozabili vključiti v album fotografije in zapise o vsakoletnih obletnicah poimenovanja. Do včeraj se je v albumu nabralo že šest poročil o teh proslavah, od včeraj pa je šolski album rojanskih osnovnošolcev bogatejši še za eno tako prireditev.

Na sliki: rojanski osnovnošolci med pevskim nastopom.

Bronastega satira proučujejo izvedenci

Kako je kipec »sv. Kozmijana« romal iz Zabrežca v muzej

Bronasti kipec »svetega Kozmijana«, ki so ga neporočeni fantje iz Zabrežca — po domače »fufci« — dve desetletji častili kot svojega zavetnika, je postal predmet proučevanja umetnostnih zgodovinarjev, potem ko je pred nedavnim prešel v last ministrstva za kulturne dobrine oziroma deželnega nadzorništva za arhitektonske in druge kulturne dobrine.

Kipec, ki upodablja malega satira in ki je bil kolikor toliko dobro ohranjen, čeprav so mu manjkali dvojna flauta, en parkelj in podstavček, so

našli pred četrto stoletja v potoku pod vasjo, takratna vaška mladina pa ga je dala vzdati v pročelje stare hiše v Zabrežcu, češ da je to sam sveti Kozmijan, zaščitnik vaških neporočenih fantov. Kot se spodobi, so vsako leto na dan sv. Kozmijana priredili tudi krajsko »svečanost« s polaganjem cvetja pred kipec, podobno kot so to delali v sosednjem Borštu na dan sv. Antona.

Toda bronasti kipec je pritegnil pozornost poznavalcev, ki so nanj opozorili krajevno nadzorništvo za kulturne dobrine. In tako se je ta ustanova začela zanimati za to nevsakdanjo umetnino, dokler ni dosegla pristanka zainteresiranih in ga odnesla v svoje laboratorije v pričakovanju, da ga dajo na ogled širši publiki.

Kot smo povedali, skušajo sedaj izvedenci ugotoviti izvor kipca. Zadnje stilistične analize umetnostnih zgodovinarjev so pokazale — čeprav stvar ni še stoddstotno gotova — da je kipec najbrže delo toskanskega umetnika iz šestnajstega ali začetka sedemnajstega stoletja, to je iz časa, ko se je spet razvilo zanimanje za helenistično umetnost in ko so jo tedanji mojstri skušali posnemati.

Kakorkoli že, v Zabrežcu so »fufci« zgubili svojega patrona, umetnostni zgodovinarji pa so dobili v roke dragoceno umetnino, k čemu zasluži temeljito proučitev.

V soboto v občinskem gledališču France Prešeren

Gostovanje društva »Kostel« in priznanje županu Kočevja

V soboto zvečer je bilo pri KD Fran Venturini od Domja v gosteh kulturno - športno društvo Kostel iz vasi Fara pri Kočevju. Celovečerni spored, s katerim so se gostje iz pobratene občine predstavili, je potekal v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. S pristnim, enostavnim in nadvse prijetnim nastopom je kulturno - športno društvo Kostel pokazalo, da se lahko ukvarja z glasbeno, folklorno in dramsko dejavnostjo tudi vas, ki šteje relativno malo prebivalcev.

Občina Dolina je že štirinajst let pobratena z občino Kočevje. Ob tej priložnosti je župan dolinske občine Edvin Švab v imenu upraviteljev in občanov podelil županu občine Kočevje, Jožetu Novaku, najvišje priznanje, ki še enkrat potrjuje vrednote, zapečatene z listino v pobratenju 2. oktobra 1971. Odličje prijateljstva, ki simbolično ponazarja občinski osrednji spomenik naših padlih, je priznanje za žrtvovanje in boj pri uveljavljanju miru, svobode, enakopravnosti, bratstva in sodelovanja med ljudmi in narodi. (dam)

Razgovor s cvetličarko Savino Rupel

Poklic cvetličarke ni lahek, a ga ne bi zamenjala

Bliža se čas praznikov, ko se vsi želijo spomniti svojih vsaj z majhnim darilom. In kaj je lepše od šopka cvetja?

Savina Rupel ima svojo cvetličarno na Istrski ulici pri Sv. Jakobu že od leta 1952 dalje. Še prej je, kot mlada dekle, nato kot mlada žena, prodajala cvetje na nekdanjem šentjakobskem Trgu Giuliani (sedaj Trg Puecher).

»Takrat so bili težki časi za cvetličarke. Prodajale smo cvetje poleti in pozimi, vedno na prostem, zaslužile malo, delale pa ogromno — ob praznikih in nedeljah še veliko več, kot sicer. Sama sem morala pomagati materi in s svojim delom tudi svoji družini. Cvetličarski poklic je še danes težek. Človek ne more naročiti cvetja že nekaj dni prej. Šopki, venci in vse ostalo mora biti sveže, zato si ne moremo privoščiti počitka niti takrat, ko je trgovina sicer zaprta, ali ob nedeljah.«

Savina, vi ste verjetno še ena izmed redkih v Trstu, ki že toliko let opravljate ta poklic?

»Verjetno nas je še kakih šest, ki še vztrajamo pri tem poklicu. Pa mi ni žal. Od mladih nog sem ljubil cvetje in naravo. Ljubezen do cvetja sem verjetno podedovala po očetu. Imeli smo vrt, pa je oče tako ljubil vsako cvetlico, ki je na njem rastla, da jih ni pustil trgati niti za

Cvetličarka Savina s svojima mladima pomočnicama

domačo rabo. Naj krajšijo hišo in njeno okolico, mi je dejal in ljubosumno čuval grm vrtnic, ki se je vil ob stenj naše hiše. To ljubezen do cvetja in narave sem ohranila do danes. Nič mi ni težko prihajati na delo, pa čeprav sem včasih utrujena in tudi zdravje mi že ponagaja. A ko odhajam domov, se vedno ozrem še po izloži in če je lepa, sem sama pri sebi vesela in zadovoljna. Tudi če potujem in si ogledujem nove kraje, me vedno najprej pritegne narava, cvetje. Drugi gledajo stavbe, skrbijo kaj in kje bodo

kaj dobrega pojedli, sama pa samo občudujem naravo.«

Savina, toliko let se pozna. Ni ga verjetno šentjakobskega Slovenca, ki ne bi bil vaš prijatelj, ali vsaj znanec, ki ne bi bil tudi med vašimi klienti. Z vašimi šopki, venci, cvetjem, spremljate tako rekoč vse naše vesele in žalostne trenutke. Tako vas štejemo kar za našo, pa saj tudi ste.

»Zrasla sem v zavedni slovenski družini in sem Slovenka tudi ostala. Težke čase smo preživljali v času

fašizma. Spomnim se, da je bilo prvo nedeljo v marcu 1943, ko sem se z neko žensko pogovarjala po slovensko. Pristopil je fašist, mi najprej začel groziti, pridružili so se mu še drugi, ki so prihajali ravno z nekega spreveda in v hipu so mi stojnico prevrgli in uničili vse cvetje. Vem, da sem bila tedaj tako razburjena, pa tudi ogorčena in užaljena. Fašistu sem odgovorila, da imam pravico do svojega materinega jezika, kot on do svojega. Komisarju tržnice se moram zahvaliti, da me že takrat niso zaprli in da nisem imela hujših posledic. Vem pa, da sem se v skladišču od jeze in žalosti zjokala. Ko pa sem prišla ven, je bilo vse moje cvetje, čeprav pohojeno in uničeno, zopet na stojnici in ljudje so mi ga kupili, kot bi bilo vse v redu.«

Tako se je začela tudi za Savino trnova pot po zaporih, kot za mnoge druge zavedne Slovence. Sodelovala je z osvobodilnim gibanjem in bila prvič zaprta septembra 1943, drugič pa novembra 1944. Od tod so jo 2. decembra odpeljali v taborišče Ravensbruck.

»Moja številka, ki jo še nosim na roki, je bila 91329. Težko bi bilo povedati, kaj vse smo tam doživeli. Na Proseku nas je živih še kakih osem, ki smo bile v tem taborišču. Saj bi šla rada tja, a se bojim, da je tako vse spremenjeno, da bi ga sploh ne spoz-

nala več. In vendar bi morali ljudje poznati resnico, predvsem mladi.«

Od tod dalje je stekel razgovor o mladih — o Alidi, Savinini nevesti, ki dela v tej cvetličarni in tudi o Eleni Prašelj, ki je tudi s Proseka in kot je sama povedala, rada opravlja ta poklic.

»Prihajam iz družine, kjer sta bila oče, stari oče mesarja, je dejala Alida. »Nikoli si nisem mislila, da bom postala cvetličarka. Sedaj pa mi je ta poklic tako všeč, rada delam predvsem šopke iz mešanega cvetja, da ga ne bi več pustila.«

Smo pred prazniki in dela vam sedaj ne bo manjkalo.

»Včasih ga je bilo veliko več. Veliko rož smo prodali za Sv. Ano, za Jožefa in za vse druge praznike. Danes dajejo ljudje denar v dobrodelne namene in kupujejo manj cvetja. Največ prodamo ob božičnih in velikonočnih praznikih, manj za novo leto.«

Pa cvetje dobivate od domačih vrtnarjev?

»Cvetje dobivam iz Gorice, v poletnem času imam tudi nekaj svojih vrtnic, drugače pa prihaja cvetje iz Sanrema itd. Ljudje še vedno najraje kupujejo vrtnice, predvsem če gre za lepe in vesele dogodke.«

Boste torej pri tem delu vztrajali? »Prav gotovo. Čeprav delo ni lahko, je vendarle lepo.«

NEVA LUKES

GLASBENA
MATICA
TRST

Sezona 1985 - 1986

4. ABONMAJSKI KONCERT
JUTRI, 5. decembra, ob 20.30
v Kulturnem domu v TRSTU

Komorna skupina
CONTINUUM MUSICALE

ADRIANO VENDRAMELLI
violinčelo

LUISA CIOCIA
sopran

ROBERTO REPINI
klavir

Prodaja vstopnic pri Glasbeni
matici in eno uro pred pričetkom
pri blagajni Kulturnega doma.

gledališča

VERDI

Danes, 4. decembra, ob 20. uri (red
C/H) bo na sporedu zadnja predstava
opere »Simon Boccanegra«.

ROSSETTI

Danes, 4. t.m., ob 20.30 (red prost) bo
v gledališču Rossetti gostovala gledali-
ška skupina Teatro di Genova z delom
Pedra Calderona De La Barce »L'Alcal-
de di Zalamea«. Režija: Marco Sciacca-
luga. V abonmaju odrezek št. 4. Infor-
macije in rezervacije pri osrednji bla-
gajni v Pasazi Protti. Predstava traja
2 uri in 30 minut.

V Krožku za kulturo in umetnost bo
jutri ob 18. uri četrtkovno gledališko sre-
čanje s skupino iz Genova.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana
Jutri, 5. decembra, ob 19.30: Sim-
fonični orkester Slovenske filharmonije.

Mala dvorana

Danes, 4. decembra, ob 19.30: Kon-
cert klavirskega kvarteta RTV Ljub-
ljana.

Jutri, 5. t.m., ob 18. uri: Koncert ob
40-letnici UNICEF.

Okrogla dvorana

Jutri, 5. decembra, ob 20. uri: Kon-
cert ob 40-letnici UNICEF.

V petek, 6. decembra, ob 22. uri:
Miguel Cervantes - Živko Vukojevič
»Don Kihot«.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 4. t.m., ob 20. uri: F. X.
Kroetz: Ne krop ne voda — Gostovanje
PDG na Vrhniki.

Jutri, 5. t.m., ob 20. uri: B. Brecht
in K. Weill »Opera za tri groše«. Pred-
stava bo v Solkanu za red S četrtek
in izven.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncert-
no društvo. V ponedeljek, 9. t.m., ob
20.30 v gledališču Rossetti bosta nasto-
pila G. ZAGNONI in A. SPECCHI (flav-
ta in klavir).

VERDI

Prihodnjo sredo in četrtek bosta v
gledališču koncerta orkestra, ki ga vo-
di Guerrino Gruber. Koncerta sta na-
menjena dijakom. Šole lahko rezervirajo
vstopnice po 600 lir pri blagajni
gledališča, vsak dan, razen ponedeljka,
od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

razna obvestila

Osnovna šola F. Venturini iz Boljun-
ca ter mladinski dom Boljunec vabita
na tradicionalno miklavževanje, ki bo
jutri, 5. t.m., ob 16. uri v gledališču
F. Prešeren.

Filatelistični klub Košir sporoča, da
bo letošnje zadnje srečanje filatelistov
in razgovor o programu prihodnjega
leta danes, 4. decembra, ob 19. uri na
sedežu kluba v Ul. sv. Frančiška 20.

Šola Glasbene matice vabi na interni
nastop, ki bo v petek, 6. decembra,
ob 18. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R.
Manna 29.

Odbor Kraškega pusta vabi vse vasi,
organizacije in društva v Prosvetni dom
na Opčine v petek, 6. decembra, ob
20. uri.

Ul. sv. Frančiška 20

Vas vabi JUTRI, 5. de-
cembra, ob 18. uri na
otvoritev slikarske raz-
stave

JERNEJA VILFANA

Miklavž prihaja...

Bogata izbira knjig in kaset za otroke in odrasle

v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20
TRST — Tel.: 732487 in še
na Opčinah v Knjižnici P. Tomažič in tov.
v Trebčah v KD Primorec
v Padričah v KD Slovan
v Križu v KD Vesna
v Repnu v KD Kraški dom
v Šempolaju v KD Vigred
in v Škednju v KD I. Grbec

KNJIGA JE KORISTNO DARILO!!!

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Celodnevna osnovna šola S. Gruđen iz
Šempolaja in KD Vigred prirejata v pe-
tek, 6. decembra, ob 19.30 v osnovni
šoli MIKLAVŽEVANJE. Nastopili bodo
šolski otroški pevski zbor in člani
društva s krajšim prizorom. Darila
sprejemamo jutri, 5. decembra v dru-
štvenem prostoru od 17. do 20. ure.

KD Vesna iz Križa obvešča, da je v
Domu »Albert Sirk« Miklavžev knjižni
sejem. Urnik: danes in jutri od 18.
do 20. ure.

KD I. Grbec - ZSKD in DZL vabijo
v petek, 6. decembra, ob 20.30 v ške-
denjski kulturni dom v Ul. Servola na
večer: SPOMIN NA PRIJATELJA
SPOMIN NA ČERNIGOJA. Sodelujejo
kritiki Milko Bambič, Milko Renar in
Giulio Montenero ter Rado Štrukelj in
Aljoša Žerjal s svojimi še neprikaza-
nimi filmskimi prireditvami o umetniku.

KD Lipa vabi v petek, 6. decembra,
ob 20.30 v Bazoviški dom. Predstavlja
se bo dramska skupina SKD Tabor z
Opčin z delom BESEDA '85.

MIKLAVŽEV SEJEM KNJIGE v Ljud-
skem domu v Trebčah. Ne zamudi pri-
ložnosti za nakup dobre knjige ali plo-
šče! Pričakujemo te danes, 4. decem-
bra, od 15. do 18. ure; jutri, 5. decem-
bra, od 18. do 20. ure. Jutri, 5. decem-
bra, ob 20. uri čarovnije in zabava
za vse MAGIC VIKJ SHOW. Vabi
SKD Primorec - Trebče.

KD Primorsko vabi v nedeljo, 8. de-
cembra, ob 17. uri v srenjsko hišo v
Mačkoljah na ogled nove Jelačinove
komedije iz našega in vašega življenja
AGENCIJA ZA LOČITEV. Izvajajo gle-
dališče Brez tretjega iz Kopra. Smeha
ne bo manjkalo. Pridite!

KD Vesna prireja v nedeljo, 8.12.
ob 17.30 v Domu A. Sirkva v Križu
gostovanje dramske skupine SKD Ta-
bor, ki bo uprizorila dramo Dostojev-
skega »Krotko dekle«. Priredba in re-
žija D. Gorup.

SKD I. Gruđen priredi 6. decembra
1985 ob 17. uri v društveni dvorani v
Nabrežni TRADICIONALNO MIKLAV-
ŽEVANJE. Nastopila bo dramska sku-
pina Vigred in otroški zbor Kraški slav-
ček. Miklavž bo sprejemal darila 5.12.
od 15. do 18. ure in 6.12. od 15. do
16.30.

KD Slovan priredi v petek, 6. decem-
bra, ob 20.30 v prostorih Gozdne za-
druge večer diaprozitivov Davorja Zu-
pančiča na temo EKSPEDICIJA SPDT
NA ANAPURNO. Vabljeni!

KD Slovan - Padriče - prostori
Gozdne zadruge. MIKLAVŽEV KNJIŽNI
SEJEM. Danes, 4. decembra, ob 18.
do 20.30; jutri, 5. decembra, ob 18.
do 20.30; v petek, 6. decembra ob 18.
do 20.30 in v soboto, 7. decembra ob
16. do 18. ure.

Tabor mladih - Prosvetni dom -
Opčine. DECEMBRSKI SEJEM na Mik-
lavževem trgu. 4., 5. in 6. decembra
od 17. ure dalje razstava knjig in plošč
in kaset ter bogata izbira priložnostnih
daril. Danes, 4.12., ob 18.30 RDEČA
KAPICA - CIRKUS. Izvajajo baletna
skupina ŠD Mladina iz Križa. Jutri,
5. decembra, DIAPOZITIVI TABORA
MLADIH, ob 20. uri DRAŽBA. V pe-
tek, 6.12. ob 18.30 amaterski oder J.
Štoka Prosek-Kontovel gostuje z mla-
dinsko igro PIKA NOGAVIČKA. Obi-
šcite decembrski sejem, ne bo vam
žal.

KD Kraški dom vabi jutri, 5. de-
cembra, ob 20.30 v Bubičev dom
na predvajanje diaprozitivov o ANA-
PURNI, ki jih bosta predstavila Lu-
cijan Cergol in Lucijan Milič.

SKD Vigred - Šempolaj prireja v dru-
štvenem prostoru v sodelovanju s Tr-
žaško knjigarno MIKLAVŽEV KNJIŽNI
SEJEM do petka, 6. decembra vsak
dan od 17. do 20. ure. Vabljeni!

KD Kraški dom obvešča, da bo
MIKLAVŽEV SEJEM knjig, kaset in
plošč danes in jutri v Bubičevem do-
mu od 19. do 21. ure.

Ul. sv. Frančiška 20

VAM NUDI BOGATO IZBIRO LIKOVNIH DEL tržaških, slovenskih, jugoslovanskih, italijanskih in tujih umetnikov

Na razpolago so tudi grafike malega formata po ugodni ceni, do največjih
formatov tržaških in slovenskih umetnikov: SPACALA, ČERNIGOJA, KRAVOSA,
PALČIČA, ŽERJALA, VECCHIETA, CIUHE, MARAŽEVA, STUPICE, JEJČIČA, KRŽIŠNIKA,
BORČIČA, ZALENKA, ANDERLEJA, VELIČKOVIČA in drugih.

Dve najnovejši izdaji TK Galerije:

Grafična mapa Avgusta Černigoja »Ženski liki«
Grafična mapa Vena Piloni »3 gravures«

Predsednik upravnega odbora
Slovenskega raziskovalnega inšti-
tuta sklicuje na temelju 6. člena
pravilnika

11. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v četrtek, 19. decembra 1985,
ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v
drugem sklicu, v Gregorčičevi
dvorani v Trstu, Ul. sv. Franči-
ška 20.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju inštituta
2. Odobritev letnega obračuna in proračuna
3. Razno

kino

Ariston 17.00—22.15 »Pranzo reale«. Reži-
ja Malcolm Mowbray. Maggie Smith,
Denholm Elliott.

Eden 15.30—21.00 »Apparenze porno sen-
suali« in »Fantasie di dolci porcel-
lone«. Prepovedana mladini pod 18.
letom.

Excelsior 17.00—22.15 »Scandalosa Gil-
da«. Monica Guerritori. Prepovedan
mladini pod 18. letom.

Excelsior II. 17.15 »Interno berlineses«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Fenice Danes zaprto.

Nazionale Dvorana št. 1 17.30—22.00
»Cercasi Susan disperatamente«. Dvorana št. 2 16.00—22.00 »Marina vedova viziosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.30—22.00 »I due crimi-
nali più pazzi del mondo«.

Mignon 17.00—22.15 »Miranda«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.00—22.15 »Sotto il vestito niente«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Capitol Danes zaprto. Jutri ob 16.30
»007: Bersaglio mobile«.

Lumiere 16.00—22.00 »Pink Floyd the Wall«. Glasbeni film.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »I giochi erotici di una moglie svedese«.

Alcione 16.30 »L'Arancia meccanica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30—21.30 »Sogni proibiti di una coppia particolare«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

čestitke

50 let slavi BRUNO SARTI. Še do-
sti zdravih in srečnih let mu želita
mama Anica, žena Nevja in sin Aleks
ter sestri z družinami.

Trikratni zdravó balinarki ELDI, ki se
danes sreča z Abrahamom, kliče ženska
balinarska ekipa iz Repna.

Urnik trgovin ob decembrskih praznikih

Zaradi praznikov bodo tudi letošnjega decembra nekoliko spremenjeni
prodajni urniki trgovin v Trstu. V skladu s sklepom občinske uprave št.
V/1-6/38-84 bodo spremembe urnikov naslednje:

- v nedeljo, 15. decembra, bodo lahko ves dan odprte vse trgovine, razen tiste z živili;
- v ponedeljek, 16. decembra, bodo vse trgovine odprte;
- v sredo, 18. decembra, bodo popoldne lahko obratovalle trgovine z živili, drogerije in cvetličarne;
- v soboto, 21. decembra, bodo odprte tudi trgovine z orodjem in opremo;
- v nedeljo, 22. decembra, bodo lahko ves dan odprte trgovine vseh vrst;
- v ponedeljek, 23. decembra, bodo vse trgovine odprte;
- v sredo, 25. decembra (božič), bodo cvetličarne odprte zjutraj;
- v četrtek, 26. decembra, bodo zjutraj odprte samo pekarnice in mlekarne;
- v soboto, 28. decembra, bodo lahko obratovalle tudi trgovine z orodjem in opremo;
- v ponedeljek, 30. decembra, bodo odprte vse trgovine.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 4. decembra
BARBARA
Sonce vzide ob 7.29 in zatone ob
16.22. Dolžina dneva 8.53 — Luna vzide
ob 22.57 in zatone ob 12.37.

Jutri, ČETRTEK, 5. decembra
STOJAN

Vreme včeraj: Temperatura zraka 9
stopinj, zračni tlak 1031,7 mb usta-
ljen, brezvetrje, vlaga 83-odstotna, ne-
bo pooblašeno s slabo vidljivostjo, morje
mirno, temperatura morja 11,3 sto-
pinje.

Plimovanje - Napovedi za danes
Ob 03.08 najvišja 26 cm, ob 09.22
najnižja 4 cm, ob 12.45 najvišja 8 cm,
ob 20.17 najnižja —33 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulio Pizzolitto, Fa-
bio Marson, Giada Antonini.

UMRLI SO: 52-letni Sergio Glavina,
56-letni Mario Coronica, 91-letna Maria
Zigon, 83-letna Elena Sponza, 54-letna
Maria Giraldo, 86-letna Aurelia Mikulic,
75-letni Bruno Miglioranza, 90-letna Ma-
ria Dekleva, 43-letna Anna Rigo, 63-
letni Vladimiro Zornada, 76-letni Va-
lentino Zomer, 84-letna Melania Carret-
ti, 51-letna Giovanni Gregoretti, 74-let-
na Maria Ota, 91-letni Angelo Gombac,
90-letna Maria Druscovich, 73-letna Al-
ma Buttignoni, 74-letna Gisella Abrami,
70-letna Allegra Ester Belleli, 71-letni
Luigi Sterpin, 81-letna Carla Spadaro,
86-letni Antonio Nisi, 64-letni Emilio
Ferraro, 85-letni Luigi Pecchiar.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul.
Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6,
Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Drev. 20. septembra 4, Ul. Bernini 4.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Drevored XX. septembra 4, Ul. Ber-
nini, Fernetiči, Milje (Lungomare Vene-
zia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel.
226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel.
225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sečljan:
tel. 299-197.

šolske vesti

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren vabi
starše na skupne govorilne ure, ki se
bodo vršile v šolskih prostorih danes,
4.12., ob 18. uri za razrede 2. a, 5. b,
2. kl. licej, 5. v. g.; ob 19.30 za razre-
de 2. b, 4. a, in 3. kl. licej.

darovi in prispevki

rujeta Sonja in Edith Canziani 10.000
lir za ŠD Polet.

V spomin na Lojzko Hegler darujeta
Sonja in Edith Canziani 10.000 lir za
SKD Tabor.

V spomin na Branka Lupinca in Lojz-
ko Grilanc daruje družina Sergio Anto-
ni 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Rojkinja Marcela Bole iz Melbourne
je od izkupička pesniške zbirke, ki je
izšla v Avstraliji, v zahvalo za dose-
žen uspeh, darovala 125.000 lir za cer-
kev sv. Jerneja na Opčinah in 100.000
lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Marije Vrše
darujejo družine Križmančič, Marc in
Metlika 50.000 lir za osnovno šolo P.
Trubar.

V počastitev spomina Pepija Miliča
darujejo za popravilo kotalkašiča ŠD
Polet na Pikelcu: Marino Kokorovec in
družina 50.000.—, Gianni Kokorovec in
družina 50.000.—, Edi Prelec 20.000.—,
Egidio Pavat z družino 50.000.—, Oskar
Cossutta 20.000.—, družina Micalessi
20.000.— in Nadja Bortuzzo z družino
50.000.— lir.

Namesto cvetja na grob Marije Mil-
kovič vd. Vrše daruje Zelka Grčić
20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V isti namen darujeta družini Kalc
- Baldassin (Gropada 64) 20.000 lir za
Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Marije Mil-
kovič vd. Vrše daruje Marija Gregori
(Gropada 107) 10.000 lir za KD Skala
in 10.000 lir za SZ Gaja.

Namesto cvetja na grob Marije Mil-
kovič vd. Vrše daruje Kristina Kalc
(Gropada 22) 10.000 lir za KD Skala
iz Gropade.

V spomin na Marijo Milkovič vd.
Vrše daruje Milka Kalc (Gropada 99)
20.000 za KD Skala.

Namesto cvetja na grob Marije Mil-
kovič vd. Vrše darujejo družine Križ-

KD Slovan - Padriče (prostori Gozdne

zadrage) vabi jutri, 5. decembra, ob
20.30 na otvoritev razstave Stojana Za-
freda — olja in grafike. Uvodna bese-
da Magda Tavčar, sodeluje mešani pev-
ski zbor Slovan pod vodstvom Zdenke
Križmančič.

Do 6. decembra je v galeriji Carte-
sius na ogled razstava grafičnih del
16 slikarjev.

razstave

BAR GELATERIA

Vatta

Narodna ul. 38 - OPČINE

SPOROČA, da bo jutri, v četrtek,
5. dec., ponovno odprte prenov-
ljenih lokalov in VABI kliente in
prijatelje na otvoritev, ki bo
DANES, 4. decembra, ob 17. uri.
PRENOVITVENA DELA IN O-
PREMO JE IZVEDLO PODJET-
JE F A L M A iz FELETTA UM-
BERTA (UD).

mali oglasi

PRODAM KLAVIR v zelo dobrem stan-
ju, ugodna cena, tel. 040/911824.
V NAJEM dajem lokal, 10 kv.m., voda,
luč, plin. Informacije tel. 040/751694
ob urah kosila.

KUPIM knjigo KRAS — CARSO —
KARST Kosovel-Spacial. Telefon (0481)
20985.

ENKRAT TEDENSKO po 3 - 4 ure
potrebujem pomočnico za likanje.
Tel. 040/224407.

PRODAM avto fiat 124, 1400 ccm, letnik
1973. Telefonirati od 18. do 20. ure
na št. 0481/78120.

SLOVENSKO kulturno društvo išče pri-
merni omaro za knjižnico. Če jo ima-
te in vam je v napoto telefonirajte
na št. 200-377.

BRINJEVEC — domač prodam. Masič
Stojan. Povir 47, Sežana.

PRODAJAM izredna darila za vašega
sina ob priložnosti sv. Miklavža, in
sicer tečaj šole Radioelettra o ana-
lizi in programiranju v bazično vklju-
čno s prakso za commodore 64 ali
VIC 20 ter material (soft-ware).
Tel. 753-938 ob 20. do 21. ure.

V DOLINI na številki 232 je danes od-
prl osmico Kunjo, ki toči pristno be-
lo in črno vino.

PRODAM sodobno 3-sobno stanovanje v
Ul. Ghirlandaio — III. nadstr. Tele-
fonirati na št. 213-748.

PRODAM 4 avtomobilske snežne gume
z žebli — fiat 126. Tel. 226-420.
OSMICO sta v Borštu odprla Albin in
Vladi. Točita pristno belo in črno
vino.

Namesto cvetja na grob botre Marije
Vrše daruje družina Možina (Gropada
65) 10.000 lir za Skupnost družina
Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Marije
Živic daruje Marija Kralj (Mičeva -
Bazovica) 10.000 lir za Skupnost dru-
žina Opčine.

V spomin na pok. Marijo Vrše

avtomobil in človek

Croma - Fiatov prodor v višji srednji razred

Štirje bencinski motorji in dva dizla

Turinski avtomobilski velikan že dalj časa ni imel prestižne limuzine, ki bi se lahko uspešno kosala s srednje velikimi avti tujih znamk. Prvi korak je turinska hiša storila z Lancio, pri kateri je imela isti problem. Tako je najprej prišla tema, sedaj pa tudi Fiatova croma. S tem modelom se je v bistvu zaključila obnova Fiatove produkcije, ki se je začela v začetku 80 let. Najprej se je pojavila uspešnica desetletja »uno«, kmalu zatem pa še »regata«, ki je dokončno zamenjala zastarelega 131. Ostajala je le še »argenta«, neposredni in ponesrečeni potomec še bolj ponesrečenega Fiata 132. Sedaj je odklenalo tudi »argenti« in pred seboj imamo »cromo«, sodobno limuzino s kopico elektronske opreme in sad sodobne tehnološke obdelave. Že zunanja podoba je prikupna. Tu ni več robatih oblik: linija »crome« je zaobljena in kar se da erodinamična. »Croma« je dokaj kompaktna, čeprav je povsem dovolj prostora za pet oseb. Meri namreč okroglih 4,5 m, kar za limuzino tega razreda ni pretirano, široka pa je 176 cm in s tem zagotavlja potnikom dokajšnje udobje. Sedeži niso francosko mehki in niti nemško trdi; pri Fiatu so ubrali srednjo pot, tako, da so sedeži udobni, kar pa je posledica predvsem dobrega oblikovanja.

Na voljo je šest različnih motorjev in vsakemu ustreza posebna notranja oprema. Najpreprostejši tip je »croma 1600«, ki ga bodo prodajali samo v Italiji in morda v nekaterih drugih državah, kjer se je treba sočati z visokimi davki na višjo kubaturo. Motor zmora 83 KM pri 5.600 vrtljajih v minuti in največji navor 13 kpm pri 2.800 vrtljajih. Ker tehta »croma« približno 1.100 kilogramov, je na dlani, da zmogljivosti »crome 1.600« niso na ravni njenih močnejših sester. Najvišja hitrost dosega 170 km na uro, kljub teži in šibkemu motorju pa je »croma 1600« še kar varčna: pri 90 km na uro porabi 5,8 litra za 100 km, srednja poraba po normah EGS pa znaša 7,4 litra za 100 km.

Pri Fiatu zagotavljajo, da je najzanimivejša »croma« in tista, ki se bo najbrž kupcem najbolj prikupila, »croma 2.000 cht« (kjer kratica pomeni controlled high turbulence), ki zmora 90 KM pri 5.500 vrtljajih in največji navor 17,3 kpm pri 2.700 vrtljajih v minuti. »Croma cht« je najvarčnejši model, kar pa gre pripisati dejstvu, da ima dvojni uplinjač weber dve dovodni cevi različnih širin, tako da je količina goriva različna pri nižjemu ali višjemu številu obratov. Najvišja hitrost je v tem primeru nekoliko čez 180 na uro, pri čemer je poraba taka, da bi lahko zavidali avti z mnogo manjšimi zmogljivostmi. Pri stalni hitrosti 90 km na uro porabi »croma 2.000 cht« 5,5 litra za sto

kilometrov (še pred nekaj leti se je s tako porabo lahko ponašal le fiat 127), po mestnem prometu pa porabi 8,5 litra. Poprečna poraba po normah EGS znaša picla 7,1 litra za sto kilometrov.

»Croma I.E.« ima prav tako 2.000 kubični štirivaljni prečno vgrajeni motor le da nima uplinjačev, temveč elektronsko ubrizgavanje goriva po sistemu weber. Zmogljivosti so primerne razredu; »croma 2.000« z elektronskim ubrizgavanjem goriva dosega 192 km na uro, z mehanskim petstopenjskim menjalnikom ter 188 km na uro z avtomatiko. Zanimiv je tudi pospešek, saj pospeši od 0 do 100 km na uro v 11,8 sekunde. Poraba je spričo zmogljivosti nekoliko višja kot pri prejšnjem modelu, ostaja pa vsekar sprejemljiva; pri 90 km na uro porabi »croma I.E.« 6 litrov bencina za 100 km, poprečna poraba pa znaša po tovarniških podatkih 7,6 litra.

Ko govorimo o modelih z bencinskim motorjem, ostaja samo še kraljica »croma turbo I.E.«, dve-litrski štirivaljni prečno vgrajeni motor zmora 155 KM pri 5.250 vrtljajih v minuti in največji navor 24 kpm pri 2.350 obratov v minuti. Gre v bistvu za isti motor, ki je vgrajen tudi v »themo turbo«, le da je nekoliko preprostejši. Za vbrizgavanje goriva skrbi Boschova elektronika, tako da je najvišja hitrost nekaj čez 200 km na uro, od 0 do 100 km na uro pa pospeši v 7,8 sekunde. Poprečna poraba »crome turbo« po normah EGS znaša 8,2 litra za 100 km.

Ostajata še dva modela na plinsko olje, oba poganja 2.500 kub. motor, le da so enemu dodali še turbinski polnilnik. Razlika je v zmogljivosti in v stopnji dodelave. »Croma diesel« zmora 165 km na uro in je nekoliko bolj varčna, medtem ko dosega »croma turbo diesel« 185 km na uro in je malenkost bolj žejna. Najvišja poraba je v mestnem prometu, kjer »croma turbo diesel« porabi 8,5 litra plinskega olja za 100 km.

Vsi modeli »crome« imajo petstopenjski menjalnik in vsi razen »crome 1.600« tudi servovolan. Prav tako serijske so kolutne zavore, enake pa so tudi obseve v vseh šestih modelih, ki imajo McPhersonove noge ter stabilizacijska drogova spredaj in zadaj. Lega na cesti, je spričo prednjega motorja in pogona na prednja kolesa kar se da zanesljiva in povsem neproblematična tudi pri visokih hitrostih, ki jih zmora »croma turbo diesel I.E.«.

Pa še besedo o cenah. Najcenejša je »croma 1.600«, ki velja z davkom IVA manj kot 18 milijonov lir, najdražja pa »croma turbo I.E.«, 26,6 milijona. Oba diesla se sukata od 20,4 milijona za »croma diesel« do 23 milijonov za »turbo diesel«. Prodaja se bo začela v ponedeljek, 9. decembra.

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal

- 9.30 Teletideo
- 10.30 L'amante dell'Orsa Maggiore - 3. nadalj.
- 11.55 Vremenska slika
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo... kdo igra?
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute
- 14.00 Halo... kdo igra? - zadnji poziv
- 14.15 Quark - poljudnoznanstvena oddaja
- 15.00 L'olimpiade della risata
- 15.30 Šola in vzgoja: Stara ljudstva - Ligurci
- 16.00 Trije nečaki in majordom - TV film
- 16.30 L'amico Gipsy - TV film
- 16.55 Danes v parlamentu
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Il fiuto di Sherlock Holmes - risanka
- 17.50 Le meravigliose storie del prof. Kitzel - risanka
- 18.00 Dnevnik 1 - Kronike
- Sever kliče Jug, Jug kliče sever
- 18.30 Moja beseda
- 19.35 Almanah in Vremenska napoved
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Caccia al ladro d'autore - film
- 21.30 La febbre dell'oro - film
- 22.40 Dnevnik
- 22.50 Gremo v kino
- 22.55 Sportna sredi
- Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 9.30 Teletideo
- 11.55 Cordialmente - oddajo vodi Enzo Sampò
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.25 Dnevnik 2 - Knjižna rubrika
- 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 - 16.00 Tandem - popoldanski program
- 15.15 Paroliamo - tekmovanje
- 16.00 Šola in vzgoja: Danes bo govor o...: mrčes na vrtu

- 16.30 Pane e marmellata - otroški program
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Più sani più belli - oddaja o zdravju
- 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Baciarmi strega - 1. epizoda
- 21.30 Desiderio - film 1. del
- Igrajo Fanny Ardant, Francesca De Sapio, Nunzio Gallo
- 22.15 Dnevnik 2 - Vesti
- 22.25 Desiderio - 2. del film
- 23.10 Speciale Mixer - 1. del oddaje
- 00.05 Dnevnik 2 - Vesti
- 00.15 Nočni kino: Gelosia - film
- Igrajo Marisa Belli, Erno Crisa, Liliana Gerace

Tretji kanal

- 11.45 Teletideo
- 14.00 Šola in vzgoja: Tečaj francoskega jezika
- 14.30 Šola in vzgoja: Tečaj ruskega jezika
- 15.00 Omni - Le nuove frontiere - 6. oddaja. Vodi Peter Ustinov
- 16.00 Šola in vzgoja: Garibaldijeva Amerika: Argentina
- 16.30 Šola in vzgoja: Oscurità visibile - 1. oddaja
- 17.00 Dadaumpa: Delia Scala Story
- 18.10 L'Orecchiochio - glasbeni program
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
- 19.35 In pretura - 3. oddaja
- 20.05 Šola in vzgoja: Keramika
- 20.30 L'ultima corvè - film
- Igrajo Jack Nicholson, Otis Young, Randy Quaid
- 22.10 Delta - znanstvena oddaja
- 23.05 Dnevnik 3
- 23.40 Appuntamento a Roma con Giovanna

jugoslovanska televizija

Ljubljana

- 8.50 Test
- 9.05 TV v šoli: Kolesa, Učenci ustvarjajo, Računalniki
- 10.35 TV v šoli: Prirodoslovje, Telesna vzgoja, Mali program
- 17.35 Poročila
- 17.40 Prigisice priljubljenih pravljic: Ostržek - 2. del lutk
- 17.55 Naočnik in Očalnik: Polonca - 6. del nadalj.
- 18.25 Severnoprimorski obzornik
- 18.40 Ščepce širnega sveta: Curry po svetu - 8. del
- 19.05 Risanke
- 19.30 Dnevnik I
- 19.55 Vreme
- 20.00 Dokumentarec meseca: Hiša
- 20.40 Film tedna: Kruta romanca
- 23.00 Dnevnik II
- Koper
- 14.20 Rinaldo Rinaldini - TV film
- 14.45 Mala zgodovina glasbe
- 15.00 Jesse in Lester - film. Igrata

- 16.50 Risanke
- 17.30 Zadnja oaza - 2. del dok. oddaje
- 18.00 Nasvidenje štoklja - TV film
- 18.30 Pacific International Airport - TV film
- 19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

- TRST — Razprava o gospodarstvu v občinskem svetu
- TRST — Intervju s Stankom Boletom
- GORICA — Andrejev sejem
- TRST — Skupinska razstava v galeriji Cartesius
- DOBERDOB — Občni zbor KD Jezero
- GORICA — Ženska odbojka
- DOBERDOB — Amaterski nogomet

- 19.30 TVD vse danes
- 19.50 Rugby time
- 20.30 Črnobradi gusar - film
- Ob koncu košarka: Cibona - Macabry

zasebne postaje

CANALE 5

- 9.00 Una famiglia americana
- 9.50 General Hospital - nadalj.
- 10.45 Facciamo un affare - kviz
- 11.15 Tuttinfamiglia - kviz
- 12.00 Bis - kviz
- 12.40 Il pranzo è servito - kviz
- 13.30 Sentieri - nadalj.
- 14.30 La valle dei pini - nadalj.
- 15.30 Una vita da vivere - nadalj.
- 16.30 Hazzard - TV film
- 17.30 Doppio slalom - kviz
- 18.00 Webster - TV film
- 18.30 C'est la vie - kviz
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig Zag - kviz
- 20.30 Pappa o ciccio - film
- 22.40 Big Bang
- 23.25 Effetto notte - film
- 1.25 Ironside - TV film

RETEQUATTRO

- 9.00 Destinì - TV novela
- 9.40 Lucy Show - TV film
- 10.00 Gli eroi della domenica - film
- 11.45 Magazine
- 12.15 Mr. Abbott e famiglia - TV film
- 12.45 Alvin Show - risanka
- 14.15 Destinì - TV novela
- 15.00 Piume e paillettes - TV novela
- 15.40 Il sole nel cuore - film
- 17.50 Lucy Show - TV film
- 18.20 Ai confini della notte - TV film
- 18.50 I Ryan - TV film
- 19.30 Febbre d'amore - nadalj.
- 20.30 Maurizio Costanzo Show
- 23.00 Alfred Hitchcock - TV film
- 23.30 Dick Track - TV film
- 24.00 Agente speciale - TV film
- 1.00 Agenzia U.N.C.L.E. - TV film

ITALIA 1

- 9.00 Quella casa nella prateria
- 9.50 Fanasilandia - TV film
- 10.30 Operazione ladro - TV film
- 11.30 Quincy - TV film
- 12.30 La donna bionica - TV film
- 13.20 Help - kviz
- 14.15 Dee Jay Television

- 15.00 Chips - TV film
- 16.00 Bim Bum Bam - Risanke
- 17.50 Quella casa nella prateria
- 18.50 Gioco delle coppie - kviz
- 19.30 Happy Days - TV film
- 20.00 I Puffi - risanka
- 20.30 OK il prezzo è giusto
- 22.45 Premiere
- 23.15 Cannon - TV film

TELEPADOVA

- 1.00 Da qui all'eternità - nadalj.
- 12.00 Chips - TV film
- 13.00 Il ritorno dell'uomo tigre
- 13.30 Transformer - risanka
- 14.30 Innamorarsi - TV film
- 15.00 Da qui all'eternità - nadalj.
- 17.00 Bryger - risanka
- 17.30 Gli orsetti del cuore - risanka
- 18.00 Iridella - risanka
- 18.30 Il ritorno dell'uomo tigre
- 19.00 Anna dai capelli rossi - risanka
- 19.30 Carmin - TV film
- 20.30 Illusione d'amore - TV film
- 22.30 Dottor John - TV film

TRIVENETA

- 10.00 Combat - TV film
- 11.30 Bruce Lee Story - film
- 13.00 Rugby - šport
- 14.00 L'ultimo indizio - TV film
- 15.30 Film
- 17.00 Disperatamente tua - TV film
- 17.30 Forza Sugar - risanka
- 18.00 Risanke
- 19.00 Combat - TV film
- 20.30 Film
- 22.00 Družba preprog
- TELEFRIULI
- 13.00 Astroganga - risanka
- 13.30 Andrea Celeste - TV film
- 14.30 Lamù - risanka
- 15.00 Voltus - risanka
- 15.30 Glasbeni program
- 17.30 Povera Clara - TV film
- 18.30 I cercatori d'oro - TV film
- 19.30 Andrea Celeste - TV film
- 20.30 Film
- 22.45 Šport

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 17.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljica, Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Primorska diaspora v svetu; 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka, Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo, Sestanek ob 12.00, Lahka glasba; 13.20 Cecilijanka 1985, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika, nato: Glasbene skice; 15.00 Igraj se z nami tudi ti! Pripravljaj Mirjam Mikolj; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: skladatelj Luigi Dallapiccola ob 10-letnici smrti; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na val Radija Koper; 13.40 Glasba drugih celin; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po polj gredo: ansambel Slovenija; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev programov - glasba; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popoldanski program; 15.00 Vrtljak kulture in umetnosti; 15.45 Popoldanski glasbeni program; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Kompasova srečanja; 17.45 Jadra in motorji; 18.10 The guitar club; 18.32 Iz klasičnega repertoarja: Igor Stravinski; 19.00 Jazz; 20.00 do 6.00 Nočni glasbeni program.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.5 Zeleni val - jutranji program; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Popevke skozi čas; 11.10 Moj prijatelj; 11.30 Provenienza - 14. oddaja; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 15.03 Habitat; 16.00 Il Paginone; 17.30 Jazz; 17.55 Zeleni val; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbeni program; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Urbs; 20.00 Tristani - radij. priredba; 21.03 Due a prova di stelle - variete; 21.30 Glasbeni program; 22.00 Drevi tvoj glas; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.45 Matilde - radijska priredba; 9.10 Si salvi chi può; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Discogame tre; 15.00 Popoldanski program; 18.32 Čas za glasbo; 19.57 Srečanje petih; 20.45 Jazz; 21.30 Radiodue 3131; 23.28 Nočni program.

LJUBLJANA

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.3 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Pesmi Davorina Jenka in Stevana Stojanovića - Mokranjca; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Toneta Žagarja; 20.00 Zborovska glasba po željah poslušalcev ob visokem jubileju Franca Školarisa; 20.35 Minute s slovenskimi interpreti - Violončelist Ciril Škerjanec s skladbami Sergeja Prokofjeva; 21.05 Charles Gouno: Odlomki iz opere »Faust«; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nokturno, Tito Bilopavlovič: Šola za spominjanje; 23.05 Jazz za vse.

V nedeljo posvet čebelarjev

Tudi letos na Espomegu v Gorici sejem kmetijske mehanizacije

Spet je pred vrati sejem kmetijske mehanizacije, ki ga prireja tukajšnja trgovinska zbornica in ki ima naslov »Agricola«. Kot je znano so podobne sejme, seveda v manjši obliki, prirejali nekdanj ob priložnosti Andrejevega sejma. Ko je ta dobil sedanji večji obseg in tudi potem ko so zgradili paviljone sejmišča Espomega pri ločniškem mostu čez Sočo so razstavo prenesli v ta kraj. V prvih letih je bil to sejem kmetijske mehanizacije namenjen predvsem jugoslovanskim kupcem, saj je veliko kmetov iz vseh krajev sosedne države prihajalo v Gorico ob istočasni jugoslovanski državnih praznikih konec novembra.

Ko pa so prišli pred nekaj leti v veljavo novi carinski predpisi za uvoz te mehanizacije v Jugoslavijo je sejem dobil novo podobo. Še vedno najdemo tu razstavljeni vse kar kmet potrebuje pri svojem vsakdanjem opravilu. Vendar pa je sedaj dan velik poudarek tudi tukajšnjim kmetovalcem, ter problemom, ki jih tarejo vsak dan.

Sejem »Agricola« bo letos na sejmišču Espomega do petka, 6. decembra, do torka, 10. decembra. Poleg razstave kmetijskih strojev in drugih pripomočkov za kmetijstvo bomo imeli v soboto dopoldne, od 9. ure dalje, posvet o delu na malih kmetijskih posestvih.

V nedeljo, 8. t. m., dopoldne (začetek ob 9.15) bo na sejmju posvet o čebelarstvu in varstvu okolja. Posvet bo z mednarodno udeležbo. Prireja ga obvezni konzorcij čebelarjev Gorške. Predavali bodo prof. Karel Lipič od Zveze čebelarstvih društev iz Ljubljane, prof. Franz Lampeitl iz Zvezne republike Nemčije, prof. Giorgio Celli iz entomološkega inštituta iz Bologne, Claudio Porrini, prav tako iz Bologne, ter dr. ing. Ernest Priessnitz iz Koroške.

Poskrbljeno bo tudi za rekreacijo. Razne prireditve bodo v soboto in nedeljo popoldne ter, prav tako popoldne, tudi v ponedeljek in torek.

Upravo raznih sejmov na Espomegu je sedaj prevzela direktno posebna agencija gorške trgovinske zbornice. V zadnjih letih je bilo nekaj menjav v upravljanju kar seveda ni koristilo tem sejmom. Sedaj naj bi nekako začeli znova in dali novega zaleta ter seveda novo kvaliteto.

Pokrajinski odbor CONI

Na zadnji seji načelnikov 21 športnih sekcij, ki delujejo v okviru italijanskega olimpijskega odbora (CONI) so izpolnili ožje pokrajinsko vodstvo

za prihodnje štiriletno obdobje. V pokrajinski odbor so bili izvoljeni Leonardo Cristiani, Arrigo Marri, Mariano Peternel in Elvio Ferigo. Vsi so dolžnost že opravljali v prejšnjem mandatu, inženir Leonardo Cristiani pa je bil predsednik pokrajinskega odbora.

Oproščeni predstavniki odbora za bolnišnico

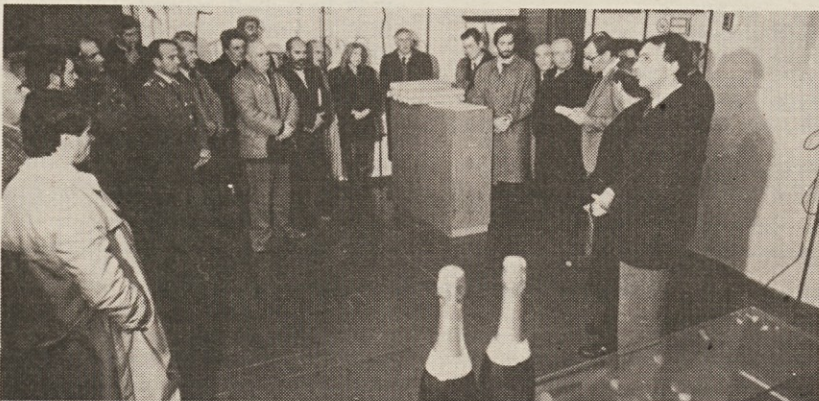
Kazenskega postopka proti skupini šestih občanov iz Gradeža, ki so bili osumljeni, da so sestavili besedilo telegrama, ki sta ga prejela gradeški župan Reverdito in predsednik gorške krajevene zdravstvene enote avgusta letos, ne bo. Vsi so bili oproščeni zaradi pomanjkanja dokazov že v preiskovalnem postopku. Do telegrama je prišlo v zvezi z odločitvijo o zaprtju kirurškega oddelka bolnišnice v Gradežu, sredi letošnjega po-

letja, kar je povzročilo zelo ostro reakcijo prebivalstva.

Župan Reverdito in predsednik gorške KZE Calzolari sta takrat prejela telegram z zahtevo, naj takoj posežeta za ponovno odprtje kirurškega oddelka, sicer se utegnejo sprožiti ne več miroljubni protesti občanov.

Besedilo telegrama naj bi, po mnenju nekaterih, izzvenelo kakor grožnja, od tod poseg sodne oblasti. Zadeva pa ni bila lahko rešljiva, ko je bilo treba ugotoviti, kdo je pravzaprav avtor besedila, kajti odbor za obrambo bolnišnice v Gradežu nikoli ni bil formalno konstruiran. Karabinjerji so dalj časa vodili preiskavo, končno pa evidentirali šest oseb, ki bi, po njihovem, morale nositi odgovornost za kaznivo dejanje. Te — 53-letnega Giovannija Gordinija, 43-letnega Tullia Settini, 46-letnega Antonia Giorda, 57-letnega Giordana De Manto, 49-letnega Maria Rebecchija in 58-letno Carlo Scaramuzza — je preiskovalni sodnik zdaj oprostil.

Trideset sort penečih se vin na pokušnjo v Gradišču ob Soči

Do konca tedna je v enotki La Serenissima v Gradišču ob Soči odprta razstava penečih se vin naše dežele. Razstavljenih je trideset sort teh vin, ki so jih pridelali znani vinogradniki. Produkcija teh vin v naši deželi je postala zelo kvalitetna. To so povedali na otvoritvi ugledni strokovnjaki. Ugotovili so, da gre ta pijača dobro v promet in da so nekatera teh vin dobila precej priznanj v italijanskem in tudi mednarodnem merilu.

Peneče se vino pridelano v Italiji je po kvaliteti enako, po ceni pa znatno nižje od svetovno znanega francoskega šampanjca. Razstavo so v Gradišču priredili letos že četrčič. Vina je v teh dneh moč poskusiti, tudi vzporedno z dobro pripravljenimi jedmi. Se-

veda pa bo moč ta vina kupovati tudi kasneje, saj v enotki v Gradišču skozi vse leto, dokler ta imajo na zalogi, prodajajo vina, ki jih razstavljajo na vsakoletni razstavi Gran premio Noë in tudi peneča se vina, ki so na ogled na razstavah v tem času. Vse to pa bo nam vsem zelo pristojalo v času pred počitnicami konec leta.

razna obvestila

SPD vabi vse tiste, ki so na sejmu smučarske opreme prinesli svojo opremo, da neprodano dvignejo danes, v sredo, med 17. in 19. uro, na sedežu društva v Ul. Malta 2.

Včeraj generalka za koncert ki bo 14. t.m. v stolnici

Učenci slovenskih osnovnih šol na Gorškem se skrbno pripravljajo na skupni koncert, ki bo v soboto, 14. t.m., v goriški stolnici, ob mednarodnem letu glasbe. Na prireditvi bo sodelovalo nad 400 otrok, ki obiskujejo šole s slovenskim učnim jezikom v raznih krajih na Gorškem, kot gosti pa bodo sodelovali tudi učenci šole z italijanskim učnim jezikom iz Podgore ter zbor srednje šole Ivan Trnko.

Včeraj dopoldne je bila na vrsti generalka, za katero so se otroci in učitelji še posebej potrudili, zahtevala pa je tudi zelo veliko organizacijskih naporov, saj je bilo treba iz raznih krajev, tudi precej oddaljenih, prepeljati kar nekaj sto otrok. Preizkušnjo so, kakor pravijo, kar dobro prestali. Pogoji, da bo koncert ob koncu prihodnjega tedna izzvenel, tako kakor je pač treba.

Goriška prosta cona element splošnega gospodarskega razvoja

Z bližanjem roka zapadlosti zakona o Gorškem prosti coni, se množijo pobude v obliki javnih posvetov, razprav itd. o tej nadvse aktualni problematiki. Tako je sindikalna zveza CISL, v ponedeljek, pripravila javni posvet o dveh, tematsko sicer povezanih vprašanjih: o Gorški prosti coni kot elementu splošnega gospodarskega razvoja v krajih ob meji ter o vlogi podjetij z državno udeležbo. O teh vprašanjih sta govorila dr. Luigi Frey, predsednik raziskovalnega inštituta CERES (Raziskave na področju ekonomije in sociologije) in dr. Francesco Zacchigna, ravnatelj tržaškega sedeža družbe SPI-IRI.

Luigi Frey je po nalogu gorške trgovinske zbornice v začetku leta dokončal študijo o novi vlogi sistema Gorške proste cone, ki mora biti usmerjen prvenstveno v krepitev zaposlitvene ravni v pokrajini. To je dr. Frey posebej naglasil. Ob tem se seveda postavlja vprašanje, kako ta cilj doseči. Poti je več, vendar je treba nastopati usklajeno. Predavatelj je razčlenil različne možnosti za vzpodbujanje in krepitev novih gospodarskih pobud.

Ravnatelj tržaške podružnice ustanove SPI-IRI (ustanova, ki se statutarno ukvarja z razvijanjem in podpiranjem novih gospodarskih pobud s strani podjetij z državno udeležbo) pa je pojasnil srednjeročni načrt pred-

videnih posegov in investicij na območju tržaške in gorške pokrajine.

Zaključke zanimivega posveta je povzel deželni tajnik CISL, Vittorio Giustina, medtem ko je uvodno poročilo imel pokrajinski tajnik Vittorio Brancati.

Priznanja CONI posameznikom in društvom

Na slovesnosti, ki je bila v ponedeljek zvečer v sejni dvorani pokrajinske uprave, so predstavniki pokrajinskega komiteja olimpijskega odbora, Coni, nagradili zaslužne ekipe in posameznike. Med nagradenci so tudi nekatera slovenska društva, ki so se v pretekli sezoni izkazala za svojo dejavnost, predvsem na mladinskem področju. To so Odbojarski klub Val iz Štandreža, Športno združenje Olympia iz Gorice, KSD Naš prapor z vzhodja Brd ter KSD Vipava s Peči.

Uvodoma je predsednik pokrajinskega komiteja Coni inž. Cristiani omenil številne dosežke gorških športnikov v raznih športnih panogah, v potrdilo, da je prav gorška pokrajina na prvih mestih, kar zadeva športno udejstvovanje. To velja v prvi vrsti za mladinski sektor, saj že sami podatki zgornje priče o skrbi, ki jo večina društev posveča naraščanju. Zaradi tega so tudi rezultati na mladinskih igrah dokaj ugodni. Tako so gorški športniki (teh je bilo osemdeset) na finalnem tekmovanju v Rimu dosegli dve zlati ter srebrno in bronasto odličje.

Ob prisotnosti praporov društev Ausonia iz Gradeža in Svoc iz Tržiča (letos sta dobili zlato odličje državnega komiteja Coni) so nagradili najzaslužnejše skupine za preteklo sezono. To so ŠD Arditia iz Gorice, moto klub Medot iz Gorice, kolesarsko društvo iz Tržiča, goriški aereo klub, kotalkarski klub iz Škocjana, kotalkarski klub iz Pierisa, moto klub Carso, društvo gorških lokostrelcev ter skupino bezbala iz Štancana. Med posamezniki pa so priznanja dobili Libero Dean, Giordano Clemente, Mario Marega, Francesco Maurenzi, Antonio Radolovich in Gaspere Santostefano. Posebno priznanje pa so podelili športnicam Roberti Donda (namizni tenis) ter Donatelli Sfiligoi (softball).

V priredbi pokrajinske uprave

Posvet o elektronski glasbi konec tedna v avditoriju

V gorškem avditoriju bo v petek, soboto in nedeljo mednarodni posvet o sodobni glasbi in o možnosti, ki jih glasbi nudi elektronika ter o uporabi informatike v glasbi. Prireja ga gorška pokrajinska uprava v sodelovanju z ustanovo Biennale iz Benetk. Posvet bo trajal tri dni, tako v dopoldanskem kot v popoldanskem času, zvečer bodo na vrsti koncerti.

Na tiskovni konferenci, ki je bila pred dnevi v Benetkah, je simpozij predstavil odbornik za šolstvo Špacapan ter beneški strokovnjaki. Takozvana elektronska glasba je še vedno v preizkusni fazi. Gre danes za avantgardno glasbo, skoro gotovo je, da bo to glasba bodočnosti. Dovolj je, da poslušamo sodobne ansamble lahke glasbe in vidimo kako ta prija. Najbolj angažirani sodobni glasbeniki se poslužujejo možnosti, ki jih daje njih glasbenemu ustvarjanju elektronika. Istočasno pa se tudi na tem področju vse česče uporablja informatika. Precej tega preučujejo v laboratoriju za glasbeno informatiko v Biennalu v Benetkah.

Na gorški seminar pridejo priznani področni strokovnjaki iz več dežel. V ospredju dogajanja na tem posvetu bodo poizkusi z različnimi elektronskimi napravami.

Na tem gorškem posvetu bodo sodelovali znani glasbeni ustvarjalci, dirigenti, izvajalci. Izvajali bodo tudi dela nekaterih. Navedimo le nekaj imen: Sylviane Sapir, Luigi Nono, Hans Peter Haller, Roberto Fabbricani, Ciro Scarponi, Edgard Varese, Salvatore Sciarino, Bruno Maderna, Giacomo Manzoni, Graziano

Tisato, Roberto Doati, Vsak večer ob 21. uri bodo koncerti te nove glasbene zvrsti. (al)

Smrtna nesreča pri Krminu

V prometni nesreči na državni cesti št. 56 pri Krminu, je v ponedeljek zvečer izgubil življenje 85-letni upokojenec Cirillo Zorzut, gost doma upokojenec »A. Culot« v Ločniku. Nesreča se je zgodila v neposredni bližini opekarn. Zorzuta je z avtomobilom zbila 41-letna Luisa Drioli iz Krmina. Možakar je umrl med prevozom v bolnišnico.

V Doberdobo nova komisija za upravljanje občinske knjižnice

Po sklepu občinskega sveta iz Doberdoba bo sedaj razvoju občinske knjižnice sledila nova komisija. Sestavljajo jo Karlo Ferletič, Viljem Gergolet, Ladi Gergolet, Mariakristina Gergolet, Miriam Vescovi in županov namestnik prof. Karlo Černic. Občinski svet je še izglasoval zaupnico odboru naj razpiše natečaj za dodelitev del za dokončno ureditev razsvetljave v vsej občini in za izgraditev avtobusne čakalnice pri občini. Za čakalnico bo občina poslala ponudbe vsem domačim podjetnikom. Za začetek dozidave pri občinski stavbi je zaradi zmanjšane deželne prispevka morala občinska uprava prilagoditi državni prispevek prvemu izvršilnemu načrtu. Precej časa je ura na doberdobskem zvoniku, ki ne-

redno deluje. Za njeno popravilo in prepletkanje domače cerkve je občinska uprava namenila pet milijonov lir. Tajnik dr. Luciano Cumar, poleg Doberdobske, vodi še občinske posle Zagorske občine, zaradi tega prihaja vedno pogostje do zastojev upravnega in tehničnega značaja. Zato je občinski svet sprejel odborov predlog, da se razpusti tajniški konzorcij z občino Zagorje. Isto je storila tudi občinska uprava iz Zagraja. Tako bo v kratkem na občini v Doberdobo tajnik s polno zaposlitvijo, kar bo nedvomno pospešilo delo v upravi in na terenu. Župan dr. Mario Lavrenčič je izrazil sožalje za pokojno občinsko uslužbenko Giuliano Frandolič, v tihi zbranosti pa je občinski svet počastil njen spomin.

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1986

CELOLETNA 90.000 lir
MESEČNA 12.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 90.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1986. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoči račun ZTT 13512348

Kmečka banka - Gorica:
Tekoči račun št. 8333

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:
Tekoči račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdobo:
Tekoči račun št. 654/23.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30 — 22.00 »Godimenti lunghi e duri«. Prepovedan mladim pod 13. letom.

CORSO 17.30—22.00 »L'onore dei Priz-zie«.

VERDI 20.30 Gledališka predstava: »I due sergenti«.

Tržič

EXCELSIOR Zaprtlo.
COMUNALE 20.30 Koncert pianista Massima Gona:

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Divje življenje«;
ob 20.00 »Šest švedinj z bencinske črpalke«.

SVOBODA 19.30 »Tihi bes«.
DESKLE 19.30 »Dan potem«.

Z občnega zbora KD Jezero v Doberdolu S prilivom in aktivnostjo mladih popestrena kulturna dejavnost

Po štirih letih so se v Doberdolu na občnem zboru, zbrali člani in prijatelji kulturnega društva Jezero. Pod predsedstvom Karla Ferletiča so na skupščini razgrnili bogato dejavnost te skupine, ki je med najboljimi na Goriškem. To je razvidno tudi iz poročila predsednika društva Viljema Gergoleta, ki je dejal, da je dejavnost v minulem obdobju rezultat priliva novih in svežih moči, ki so znatno pripomogle k popestritvi društvenega delovanja. Najzgovornejši dokaz so mesečni koledarji delovanja, iz katerih je razvidno, da so bili društveni prostori skoraj vsak dan, nemalokrat tudi večkrat na dan, zasedeni in to kljub precejšnji neustreznosti prostorov. Ti, kot je podčrtal predsednik društva, so dokaj zastareli in ne odgovarjajo več potrebam krajevnega kulturnega delovanja.

O posameznih dejavnostih raznih odsekov so po tajniškem (Elvia Marušič) in blagajniškem poročilu (Marino Černic) poročali odgovorni. Tako je Vilko Frandolič poročal o moškem pevskem zboru, ki je bil v zadnjih sezonah deležen laskavih priznanj; pred kratkim pa se je številčno okrepil z vključitvijo skupine dolanjskih pevcev. O pomembni dejavnosti z mladimi je govorila Magda Prinčič, načelnica mladinskega pevskega zbora. Več je bilo tudi dejavnosti v ženskem odseku. O tem je spregovorila Leda Cumini - Jarc. O bogatih in razvejanih pobudah mladinskega

odseka je spregovorila njena načelnica Luiza Gergolet. Nazadnje je Iztok Devetak poročal o delovanju fotografskega krožka, ki prav letos obaja svojo desetletnico. Pohvalne besede društvu je izrazil tajnik ZSKD Rudi Pavšič, ki je podčrtal pomembnost te skupine v kulturno socialni stvarnosti na tem predelu kraške zemlje. Predstavnik kulturne krovne organizacije je obljubil vso pomoč, kar zadeva ureditev društvenih prostorov.

V imenu občinske uprave je pozdrav občnemu zboru prinesel Karel Černic, ki je podčrtal nenadomestljivo vlogo društva v okviru občinske stvarnosti. Obenem je Černic pozdravil združenje moči (pevski zbor) tudi

v kulturnem delovanju.

Pozdrav občnemu zboru so prinesli še Jožef Ferletič (društvo doberdolskih krvodajalcev), Mirko Peric (sekcija VZPI), Mirjam Vescevi (Kraški krti) medtem ko je predsednica slovenske sekcije pri ronškem kulturnem večnamenskem središču Aleksandra Devetak poslala pozdravno pismo. Skupščino v Doberdolu so po razrešnici (Janko Gergolet) sklenili z izvolitvijo novega odbora, v katerem so Gilberta Anzolin, Bruno Battistella, Karlo Černic, Marino Černic, Iztok Devetak, Karlo Ferletič, Vilko Frandolič, Luiza Gergolet, Viljem Gergolet, Jože Jarc, Vlasta Jarc, Elvija Marušič, Ivan Marušič in Magda Prinčič.

Usklajevanje proračuna 1985 v občinskem svetu v Števerjanu

Z odobritvijo obračuna za leto 1984 ter z usklajevanjem proračuna za tekoče leto, se je na zadnji seji ukvarjal števerjanski občinski svet. Poslovanje lanskega leta se je zaključilo s pribitkom nekaj nad 65 milijonov lir. Od tega so 30 milijonov lir namenili za kritje v letošnjem letu predvidenega primanjkljaja občinskega vodovoda. Preostali del primanjkljaja bodo krili s sredstvi iz proračuna za leto 1986. Finančni dokument je bil odobren soglasno.

Do krajsje razprave in drugačnega glasovanja pa je prišlo v točki o usklajitvi tekočega proračuna, zlasti kar zadeva namembnost 53,7 milijona lir na področju investicij. Gre za vsoto, ki jo je občina prejela za prodajo dela premoženja in ki je bila deloma namenjena za izredna vzdrževalna dela na poslopju otroškega vrtca (20 milijonov), deloma pa za odkup in ureditev odlagališča za odpadni material (33,7 milijona lir). Taka porazdelitev je bila tudi vpisana v proračun za tekoče leto. Ker je realizacija odlagališča odpadla (parcele na Prevalu je namreč odkupilo neko podjetje iz Vidma), je treba pač preusmeriti za to namenjena sredstva. Predlog odbora je, je pojasnil župan Humar, da se celotna vsota tudi tista, namenjena za izreden poseg na poslopju vrtca, vpiše na novo poglavje, bolj splošnega značaja, »Sklad za vzdrževanje občinskega premoženja«. To bo dopuščalo več možnosti uporabe. Predlog je naletel na ostro nasprotovanje načelnika manjšinske svetovalske skupine, češ, da se s tem spreminja proračun, ki je bil sprejet še pred osmimi meseci. »Zlasti pa smo proti predlogu, da bi stornirali 20 milijonov lir, namenjenih za po-

pravilo vrtca,« je dejal Corsi. Župan je utemeljil predlog z ugotovitvijo, da je treba upoštevati tudi možnosti posega na drugih področjih. Tako recimo je nujen izreden poseg na stavbi stare osnovne šole. Ob glasovanju predloga za spremembo tekočega proračuna je bilo dvanaest svetovalcev za, tri predstavniki SSK pa so bili proti. Na ponedeljkovi seji je občinski svet izvolil tudi predstavnika občine v glavni skupščini Konzorcija za prevoze tržaške in goriške pokrajine. To dolžnost bo opravljal občinski odbornik Silvan Cibini. Prejel je, kot edini kandidat, enajst glasov, štiri glasovnice pa so bile bele.

Novosti glede prijava grozdja

Ministrstvo za kmetijstvo je z o. krožnico št. 16 z dne 1. oktobra letos določilo nove predpise glede prijave pridelka grozdja, oziroma vina letošnje letine. Dosedanji obrazci so bili precej spremenjeni, pomaknjeni pa je bil tudi rok, do katerega je treba vložiti prijave. Namesto 29. novembra, je rok za predložitev prijav 15. december. V prihodnjih dneh bodo kmetijska nadzornišтва razdelila občnam nove obrazce, so pa že na razpolago začasni obrazci, ki jih vinogradniki lahko že izpolnijo, oziroma dopolnijo s pomočjo strokovne organizacije, kjer so včlanjeni. V novih obrazcih je treba namreč navesti tudi vrsto novih podatkov glede vinogradniških površin, parcel, kodeksa Istat za občino, kjer se parcele nahajajo itd. Obveznost prijave velja bodisi za tiste, ki grozdje sami predelujejo, bodisi za vinogradnike, ki so pridelek odstopili drugim. V tem primeru morajo do 8. decembra posredovati kupcu, v pisni obliki vse podatke za točno izpolnitev prijave.

»I due sergenti« drevi v Verdiju

V Verdijevem gledališču bo drevi, ob 20.30, četrta predstava italijanske gledališke sezone. Tokrat nastopa skupina »Attori e tecnici«, ki je že lani bila v Gorici. Na oder dajo komedijo »I due sergenti«, v kateri je prikazana zgodba neke italijanske gledališke skupine v prejšnjem stoletju.

Pri društvu za varstvo živali, ki ima sedež v Ulici Boccaccio 6, iščejo primerne gospodarja za nekaj živali, ki so jih našli zapuščene v raznih krajih pokrajine. Največ imajo psov raznih pasem; radi pa bi oddali tudi siamsko mačko, ki so jo našli prve dni novembra pri Červinjanu.

Pravijo, da so mnogi nasedli

Z nakupom činčil obljubljeni veliki in hitri zaslužki

Velikokrat smo v raznih italijanskih listih brali reklamne oglase, ki so vabili prebivalce še zlasti na podeželju, da nakupijo činčile, znane živalice, pa bodo na hiter način obogateli. Če nas spomin ne vara smo enkrat objavili tudi pogovor z nekim našim človekom, ki je nakupil te nežne živalice, da bi od njih imel lep dodatni zaslužek. Pravijo da je moč take živalice, ki se hitro množijo, prodati tovarnarjem, ki iz njihovih dragocenih kož izdelajo krznenе plašče. Ženskam pa se ti plašči strašno dopadejo. Zaradi tega je zaslužek vnaprej zagotovljen.

V sosednjih furlanskih krajih pa mnogi niso tega mnenja. Nekateri so namreč prepričani, da so nasedli vabljeni reklamni nekaterih podjetnih tr-

govcev, ki so vabili k nakupu činčil. Te da so moralj plačati po visoki ceni. Izdati so morali nekaj milijonov lir. Potem pa da se je zgodilo da se niso prodajalci držali pogodbenih obvez. Niso zamenjali zaradi bolezni poginule živali, kot je bilo domeneženo. Niso po pravični ceni odkupili živalic, tako kot je bilo dogovorjeno. Skratka, kupci naj bi bili osleparjeni.

Zaradi tega so se nekateri, ki se čutijo prizadeti, v Vidmu sestali in ustanovili posebno združenje ter stvar predali odvnetniku. Videmski kronisti pravijo, da je teh ljudi veliko. Krivci vsega tega naj bi bili trije podjetni, najbrž prepodjetni trgovci, eden iz Piacenze, drugi iz Turina, tretji pa iz videmske pokrajine.

Sestava prednostnih lestvic za ljudska stanovanja

Pri Zavodu za ljudska stanovanja (IACP) za Goriško bodo v prihodnjih mesecih na novo sestavili prednostne lestvice za dodelitev ljudskih stanovanj v najem in to na območju šestih občin. Lestvica bo veljala v primeru, da bodo na razpolago stanovanja zaradi izselitve ali drugih razlogov. Novo prednostno lestvico bodo sestavili za občine Doberdob, Moš, Zagraj, Števerjan, Slovrenc in Sovodnje. Interesenti morajo prošnje predložiti do vključno 27. januarja prihodnjega leta. Starih prošenj, predloženih pred razpisom tega natečaja, ne bodo vzeli v poštev. Kakor znano, lahko sodelujejo pri natečaju prosilci, ki imajo bivališče ali pa zaposlitev v omenjenih občinah in ki ne presegajo z zakonom določenega maksimalnega zneska družinskega dohodka. Prosilci ne smejo biti lastniki stanovanja, ozi-

roma koristniki posebnih ugodnosti za stanovanjsko gradnjo.

Za podrobnejša pojasnila je na razpolago urad za dodeljevanje stanovanj, pri pokrajinskem sedežu IACP, Korzo Italija 116, ob delavnikih med 10. in 12.30.

Jože Koruza danes na univerzi v Vidmu

V inštitutu za vzhodnoevropske jezike in književnosti na univerzi v Vidmu bo danes popoldne, ob 15.30, prof. Jože Koruza iz Ljubljane govoril o sodobni slovenski dramatik. Predavanje je namenjeno predvsem študentom slovenskega jezika na univerzi v Vidmu kot tudi drugim, ki jih zanima to vprašanje.

Pogovor z deželnim odbornikom dr. Mariom Brancatijem

Deželni prispevki za zaposlitev mladih ljudi

Prvi rok za predložitev prošenj zapade 31. decembra letos

Najnovejši deželni zakon, ki omogoča zaposlovanje mladih v obrtnih delavnicah, trgovini, industrijskih obratih in ki daje tudi precejšnje možnosti za ustanavljanje novih obrtnih delavnic in drugih trgovskih dejavnosti vzbuja precej zanimanja med mladimi, ki iščejo prvo zaposlitev. Precej zanimanja pa vzbuja tudi med malimi podjetji, pa čeprav vsi niso predobro razumeli okolišnic, ki jim jih pošiljajo (seveda tistim, ki so v to ali drugo združenje včlanjeni) razna strokovna združenja. Je že tako, da marsikdo se ne pozanima za okoliščino in jo na hitro prebere.

Tudi zato, ker nas je marsikateri bralec spraševal za pojasnilo smo se obrnili na deželnega odbornika za delo in socialno skrbstvo dr. Maria Brancatija, ki ta resor vodi približno leto dni in ki je letos avgusta dal izglasovati posebni zakon, ki nosi številko 32.

Mario Brancati je demokrat, trenutno edini odbornik iz goriške pokrajine v deželni vladi. Poklicno je učitelj na tukajšnjih šolah. S politiko se ukvarja že dolgo let, znotraj stranke pripada forzanovistom, ki so sedaj vodilna sila v deželnem kot goriškem okviru. V deželni svet je bil izvoljen prvič leta 1978, kot tretji izvoljen med goriškimi demokrati. Pred dvema letoma pa je bil po preferenčnih glasovih prvi, in takoj so ga poklicali v deželno vlado. Leto dni je odgovarjal za turizem, sedaj pa vodi resor za delo, so-

cialno skrbstvo, poverjeno pa ima tudi odgovornost za vojaške služnosti.

Kot edini odbornik Goriške ima seveda poleg svojega področnega dela še veliko drugega, saj ima stike z župani, predstavniki raznih združenj, pa tudi posamično se nanj ljudje obračajo z raznimi prošnjami.

O pomoči dežele mladim, ki si žele zaposlitve, je bil govor že v prejšnjih mandatnih dobah. Svoj načrt je izdelal takratni odbornik za delo Renzulli, spet svojega kasnejše odbornik Antonini. Nista pa uspela prodati, ker se je vedno nekaj za taknilo. Sedaj pa je Brancati vse te predloge strnil v enega samega

in seveda dodal tudi nekaj novosti pri čemer se je poslužil pomoči strokovnjaka prof. Treua.

»Gre za okvirni zakon, ki ima triletno časovno veljavo, torej tja do konca leta 1987. Vendar je skoro gotovo, da bomo zakon podaljšali, seveda upoštevajoč tudi popravke, ki bodo potrebni,« je dejal Brancati. »Uvodoma, še preden bi podrobno povedal kaj predvideva zakon, bi želel povedati vašim bralcem, da deželna uprava daje samo denar, ne daje pa služb mladim. Brezposelnosti torej ne smejo obračati za pomoč na deželno vlado. Zakon namreč daje finančno pomoč obrtnikom, trgovcem, industrijcem, ki nameravajo vzeti v službo mlade brezposelne. Od gospodarskih operaterjev je torej odvisno ali bodo povečali število zaposlenih. Do njih se je treba torej obrniti.«

Istočasno pa je Brancati opozoril vse gospodarske operaterje, da zapade 31. decembra letos rok za vložitve prošenj. Trgovci in obrtniki morajo za navadno povečanje osebja do tega datuma tudi dati podrobno obrazložitev. Kdor pa namerava začeti z novo pobudo mora prošnjo vložiti (na deželno odborništvu) do 31. decembra, dokumentacijo pa poslati do 28. februarja 1986.

Kaj torej predvideva nov zakon? Obrtnikom, trgovcem, industrijcem, ki bodo povečali število zaposlenih, bodo za vsakega novega zaposlene ga dali mesečni prispevek od 250.000

do 350.000 lir. Višina vsote je odvisna od kvalitete novega delovnega mesta. Poudariti pa je treba, da za nova delovna mesta, ne pa za tista, ki so že bila ob vstopu v veljavo novega zakona, oziroma preden obrtnik ali trgovec napravi prošnjo. Kaj to pomeni? Da bo delovna sila gospodarskega operaterja stala manj kot sicer. Nekaj takega so zahtevali obrtniki naše dežele že vrsto let. Sedaj jim je deželna uprava FJK ustregla. To je prvi tak zakon v italijanskem merilu. Prispevek pa bo dan za največ dveletno dobo.

V industrijskih obratih pa se bo prispevek lahko povečal na 450.000 lir. Sem pridejo v poštev tudi starejši delavci, taki, ki so v dopolnilni blagajni. V industriji pa pride v poštev tudi zamenjava odšlih delavcev, tako imenovanih turn over.

V zakonu je tudi posebna točka o prispevkih za vajence, o mladih, ki dokončajo posebne kvalifikacijske tečaje, o posebnih delovnih pogodbah. Posebej pa je dana pomoč tudi novim obrtnim ter trgovskim pobudam, še posebej pa zadržam mladim (za mlade štejejo ljudi z manj kot 29 leti). Povejmo, da bodo za drugim dali tudi enkratni prispevek za nakup opreme in strojev. Poleg drugih morebitnih prispevkov ESA ali državnih dobijo lahko izredno nakazilo do 70 odst. stroškov do najvišje možne vrednosti 100 milijonov lir. Posebno podporo iz tega zakona bodo dobili tudi posebne zadruge handikapiranih oseb ali drugih e-

marginiranih.

Skratka, zakon je zelo okvirnega značaja, nam je povedal odbornik Brancati. V letošnjem prvem letu izvajanja prošnje urejajo na deželnem odborništvu za delo v Trstu. Ze s prihodnjim letom 1986 pa nameravajo ustanoviti posebno agencijo za delo. Ta bo lahko delala hitreje, brez nekaterih birokratskih omejitev, hitreje bo reševala prošnje.

V prvih treh letih izvajanja zakona bo na voljo 14 milijard lir letno. »Računamo, da bomo lahko rešili vprašanje zaposlitve treh ali štiri tisoč mladih,« nam je še dejal Brancati. »Seveda, s tem ne bomo v celoti rešili vprašanja, ki tarejo mladino naše dežele. Smo namreč na slabšem v primerjavi s položajem v drugih pokrajinah severne Italije. Pri nas je 44.000 brezposelnih, od teh kar 70 odstotkov mladih. To je 9 odstotkov zaposlenih. Povprečje na italijanskem severu je 7,5 odstotka, v Kalabriji pa 17 odstotkov. V zadnjih letih smo v industriji izgubili 20.000 delovnih mest. V terciarnih dejavnostih pa se je zaposlilo le 2.500 novih ljudi. Nobelov nagradenec Rubbia je dejal, da bo tehnološka revolucija zahtevala žrtve. S tem zakonom, ki ga bomo seveda izpopolnili, skušamo v naši deželi vsaj nekoliko pomagati obrtnikom, trgovcem, industrijcem in predvsem vsem tistim mladim, ki prvič iščejo zaposlitev kot tudi tistim, ki se bodo morali prekvalificirati.«

MARKO WALTRITSCH

Košarka: danes v Beogradu v Koračevem pokalu Partizan proti Mobilgirgiju

Ljubitelji košarke bodo ta teden gotovo prišli na svoj račun. Na sporedu so namreč srečanja v raznih evropskih pokalih.

V Koračevem pokalu bo verjetno najzanimivejše v Beogradu, kjer bo domači Partizan igral proti Mobilgirgiju iz Caserte, ki ga vodi bivši trener Bosne in jugoslovanske reprezentance Bogdan Tanjević. Partizanovi košarkarji so v soboto v zaostali tekmi osmega kola jugoslovanskega prvenstva nepričakovano sredi Sarajeva premagali Bosno, kar kaže, da so v dobri formi. Sicer pa v odlični formi je tudi Mobilgirgi, ki v italijanskem prvenstvu niza zmago za zmago in je trenutno na tretjem mestu lestvice.

V tem pokalu pa bodo danes zaposlene še številne druge italijanske in jugoslovanske ekipe. Turinski Berloni bo gostoval v Solunu (Paok), Di-

varese v Španiji (proti Beogradu iz Luga), Bancoroma pa v Tel Avivu (proti Hapoelu). Zadar bo sprejel v goste moštvo Olympica, beograjska C. zvezda pa bo doma igrala proti Asvelu.

POKAL PRVAKOV

Evropski prvaki Cibone bodo drevi igrali prvo srečanje finalne skupine pokala prvakov. Zagrebčani bodo v tej uvodni tekmi igrali proti Makabiju iz Tel Aviva. Cibona, ki je glede na lansko postavbo, ki je osvojila evropski naslov, izgubila Knege in A. Petrovića, seveda največ računa na svojega najboljšega strelca in igralca Dražena Petrovića, da bi premostila to neugodno oviro.

Milanski Simac, ki ne skriva ambicije, da letos osvoji evropski naslov, pa bo jutri igral v Kaunusu proti Žalgirisu, ki uvršča najboljšega evropskega košarkarja, Avridasa Sabonisa.

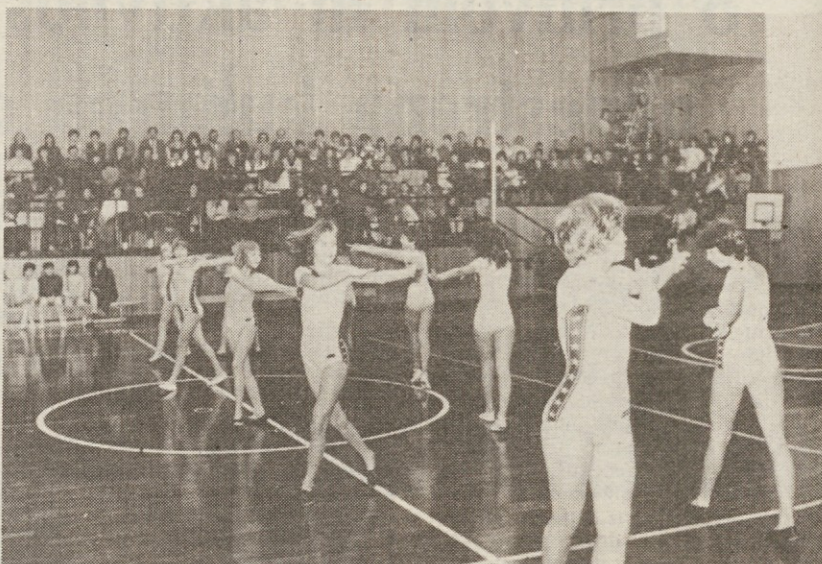
POKAL POKALNIH PRVAKOV Jugoplastika — Landis Gyr 111:81 (52:42)

SPLIT — V prvem srečanju četrtfinalne skupine tega pokala je Jugoplastika doma po pričakovanju premagala dunajsko moštvo Landis Gyra. Pri splitskem moštvu sta bila najboljša strelca Perasović (28 točk) in Poljak (23), pri gostih pa Davis (28) in Painhard (16).

Sandro Gamba žrtev prometne nesreče

MODENA — Bivši zvezni košarkarski trener in sedaj trener bolonjskega Granarola je imel, medtem ko je vozil svojo alfetto 2000 od Milana do Bologne, prometno nesrečo. Gamba je bil le lažje poškodovan, težje ranjeni pa sta njegova 33-letna žena in 76-letna tašča.

Velik uspeh »Gibanja v plesu«

Prireditve »Gibanja v plesu« v telovadnici Kulturnega doma v Gorici je zabeležila velik uspeh tako glede obiska gledalcev kot kakovosti samega programa. Na sliki: posnetek s te prireditve

Tenis: danes v četrtfinalu prvenstva Avstralije Živojinović proti McEnroeju

MELBOURNE — Na teniskem prvenstvu Avstralije bodo danes na sporedu četrtfinalna srečanja. Jugoslovanski Slobodan Živojinović je bil doslej na tem turnirju daleč »najugodnejše presenečenje«. Danes pa bo jugoslovanski igralec pred skoraj nepremagljivo oviro: pomeril se bo namreč z enim glavnih favoritov tega prvenstva, Američanom Johnom McEnroem.

V četrtfinalu bosta igrala dva Šveda: Mats Wilander in Stefan Edberg. Wilander je v osmini finala premagal Američana Tima Wilkinsona s 7:6, 6:3, 6:3, Edberg pa Avstralcu Masurja s 6:7, 2:6, 7:6, 6:4, 6:2. Presenetil je Anglež John Lloyd, ki je odpravil Šveda Nyströma (6:2, 1:6, 6:4, 6:7, 6:4).

Četrtfinalni izidi (ženske): Navratilova (ZDA) - Sukova (ČSSR) 6:2, 6:2; Mandlikova (ČSSR) - Garrison (ZDA) 2:6, 6:3, 6:3; Evert (ZDA) - Maleje-

va (Bol.) 6:3, 6:3; Kohde - Kilsch (ZRN) - Lindqvist (Šve.) 6:4, 6:0.

Sabonis najboljši košarkar v Evropi

MILAN — Po anketi košarkarskega mesečnika »I giganti del basket« je najboljši evropski košarkar za leto 1985 Sovjet Arvidas Sabonis (21 let, 215 cm, center), ki igra pri Žalgirisu iz Kaunasa. Na drugo mesto se je uvrstil Jugoslovijan Dražen Petrović, tretji pa je Zahodni Nemec Detlef Schrempf. Prvič v »zgodovini« te ankete ni med prvimi desetimi nobenega Italijana. Prvi Italijan je Sacchetti, kot enajsti.

Umrli mehiški boksar Ortiz

CIUDAD MEXICO — Pri starosti 25 let je včeraj umrl mehiški boksar Gerardo Arnillas Ortiz, ki je bil v globoki nezavesti od petka, ko je boksal za državni naslov velterske kategorije proti Jorgeju Vaci.

zvonko simoneta o ženski namiznoteniški a ligi

Krasovke pred najtežjim bojem v Veroni

Po daljšem premoru zaradi državnega turnirja v Parmi in mednarodnih prvenstev Poljske in Švedske, na katerih je nastopala tudi italijanska reprezentanca, bo v soboto na sporedu 6. kolo prvenstva A lige. Oči vseh so vprte v Verono, kjer se bosta pomerili še edini nepremagani ekipe letošnjega prvenstva, in sicer Surgelati Arena in državni prvak Kras Globtrade. Tekma je izredno zanimiva tako glede prvega mesta na lestvici kot zaradi tehnično-taktičnih variant.

Igralke iz Verone so gotovo v prednosti, ker je njihova postava zelo homogena in kot celota je gotovo to najboljša ekipa, ki smo jo videli v zadnjih letih v državi. Cergol, Zam-

pini in Vignola so gotovo najboljše igralke v Italiji, če izvajamo Busnardo in zato jih lahko imamo za državno reprezentanco, ki poleg tehničnih vrlin razpolaga z dokajšnjo mednarodno izkušnjo. Vse te tri igralke predvajajo dopadljivo in hitro na padalno igro, tako da je s tega vidika zagotovljena lepa in navdušujoča predstava za gledalce.

Poglejmo sedaj, kaj se dogaja v Krasovem taboru.

Slovenske igralke se vestno pripravljajo, čeprav se zavedajo, da je nasprotnik boljši. Strokovni odborniki namiznoteniškega odseka je namreč poostiril ritem treningov in danes bo Kras Globtrade odigral prijateljsko tekmo v Ljubljani proti prvotigašu Olimpiji.

Krasovke bodo odpotovale v Verono s popolno postavo. Največ možnosti za osvojitve dragocenih točk

ima Bernardičeva, ki se vestno pripravlja, da bi se oddolžila Zampinijevi za edini letošnji poraz na turnirju v Parmi. Miličeva in Sedmakova pa intenzivno vadita in njuna trenutna forma obeta zanimive dvoboje. Verjetno predstavlja igra dvojice ključni moment srečanja, saj če se Bernardičeva in Sedmakova dobro ujmeta, lahko pripravita prijetno presenečenje za zveste navijače naše ekipe, ki bodo odpotovali v Verono z avtobusom.

Obeta se nam torej privlačna in vrhunska predstava, ki si jo izplača ogledati in zmagovalec bo gotovo najresnejši kandidat za osvojitve državnega ekipnega naslova.

PARI 6. KOLA

Stetan Neapelj - Barcellona P. G.; TT Coccaglio - Recoaro Bocen; Vigor Terni - TT Maratea; Surgelati Arena Verona - Kras Globtrade.

NOGOMET: kvalifikacije za SP

Odločilno srečanje Avstralija - Škotska

MELBOURNE — Danes bo povratno kvalifikacijsko srečanje za SP v Mehiki med Avstralijo in Škotsko. V prvi tekmi v Glasgowu so zmagali Škoti z 2:0.

Razen velikih presenečenj bi se morali Škoti brez večjih težav uvrstiti na sklepno prireditve v Mehiki. Za kvalifikacijo jim namreč danes zadošča minimalen poraz. Gre pa omeniti, da se bo moral škotski trener Alex Ferguson odpovedati trem ključnim igralcem, kot so Dalglish, Strachan in Nicol.

Maradona nogometaš leta

MILAN — Argentinski nogometaš in član Napolija Diego Maradona je po anketi italijanskih časnikarjev in trenerjev nogometaš leta. Prejel je 124 glasov. Briegel je drugi z 81 glasovi, tretji pa Platini, ki je prejel 54 glasov.

kratke vesti - kratke vesti

Rudy D'Amico trener Libertija iz Firenc

FIRENCE — Američan Rudy D'Amico, ki je že vodil moštvo Makabija iz Tel Aviva in tudi tržaškega prvotigaša, je novi trener Libertija iz Firenc, ki nastopa v A-2 ligi in ki je predvčerajšnjim odslavlil trenerja Giannija Zappija.

Košarka: odslovili trenerja Mister Daya Carla Rinaldija

SIENA — Košarkarsko društvo Mister Day iz Siene, ki nastopa v A-2 ligi, je odslovilo trenerja Carla Rinaldija in najelo Bruna Arrigonija (40 let), bivšega zveznega trenerja ženske italijanske reprezentance.

Juventus odpotoval v Tokio

TURIN — Juventusovi nogometaši in spremstvo so včeraj odpotovali v Tokio, kjer bo turinsko moštvo v nedeljo igralo tekmo za medcelinski pokal proti argentinski ekipi Argentinos Juniors.

Argentinski nogometaši pa so v Tokio dopotovali že včeraj in vsi igralci Argentinos Juniorsa so izjavili, da so prepričani, da bodo zmagali.

»Afera Viola«

RIM — Glede »afere Viola« velja zabeležiti dva nova dogodka. Prvič: senator Evangelisti je na oddaji TG-3 med drugim dejal: »Mislim, da lahko konkretno pomagam pri tej zadevi, seveda če me bodo sodniki poklicali. Letos poleti sem bil osebno priča, da so predstavniki nogometne zveze vedeli o tej zadevi.« Drugič: sodnik Paolo Bergamo je časnikarjem dejal, da čaka na sodniško vabilo. V primeru, da tega ne bi bilo, se bo sodnikom sam javil.

Boks: Fenech ostal prvak

SYDNEY — Avstralski boksar Jeff Fenech je ohranil naslov svetovnega prvaka v petlinji kategoriji (verzija IBF), s tem da je po točkah premagal Američana Jeromeja Coffea.

Gimnastika: na pozivnem turnirju »Varaždin 85«

Odličen nastop borovk

Borov gimnastični odsek je zabeležil v soboto enega svojih doslej največjih uspehov. Na pozivnem turnirju »Varaždin 85«, na katerega so prireditelji povabili tekmovalke iz vse Hrvaške, Slovenije, Bosne in Hercegovine ter iz Trsta, so naša dekleta osvojila v ekipnem tekmovalstvu odlično drugo mesto, saj so klonila le pred ljubljansko ekipo moččanskega Partizana, za seboj pa so pustila vseh ostalih šest društev.

Če ostanemo pri nastopu naših telovadk, potem moramo najprej omeniti veliko presenečenje, ki ga je pripravila borovka Poljanka Pavletič, zlasti ker je tokrat nastopila kar dve kategoriji višje od svoje kategorije (med članicami) in je ne le premagala jugoslovansko državno reprezentantko Lakoto in zvezno tekmovalko Vihteličevno ter pustila za seboj tudi vse najboljše hrvaške telovadke,

ampak je bila tudi edina, ki je v obeh svojih nastopih prejela oceno nad devetico.

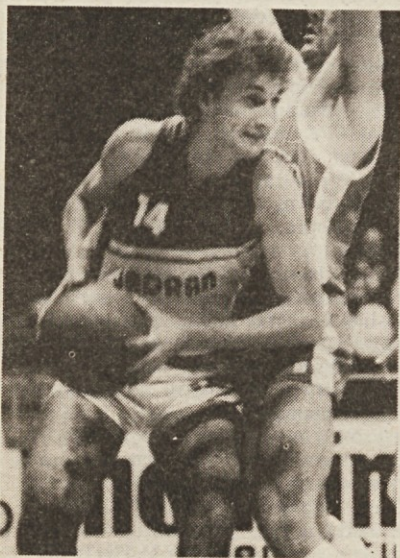
Odlično uvrstitev je zabeležila tudi borovka Petra Schmidt, ki je med mladinkami prehitela vse hrvaške tekmičice in bi lahko z nekoliko boljšim nastopom osvojila celo tretje mesto. Pred njo so se namreč uvrstile le ljubljanka Lomškova (Moste) ter Naumovska in Martinčeva (Narodni dom).

Pa tudi naše najmlajše so se v kategoriji naraščajnic odrezale več kot zadovoljivo. Potem ko sta obe prvi mesti pripadli premočnim ljubljankam, 3. in 4. pa domačinkam, je bila Rada Pilat 5., Vanessa Mezgec pa 8.

KONČNA EKIPNA LESTVICA: 1. P. Moste LJ 55,50; 2. Bor 53,35; 3. Partizan Varaždin 53,00; 4. Maksimir Zagreb 52,75 itd. (boj)

Košarka: lestvica strelcev B lige

M. Ban prehitel Turela

Po nedeljski tekmi 9. kola drugoligaškega italijanskega prvenstva je Jadranov košarkar Marko Ban tretji najboljši strelce te lige. Jadranovec je v nedeljo v Busto Arsiziu proti Facibi dosegel kar 32 točk in v devetih kolih je tako skupno dosegel 220 točk in prehitel Turela za tri pike.

Na tej lestvici še vedno zanesljivo vodi košarkar Panapesce iz Montecatinija Boni, ki pa je v nedeljo v Cremoni dosegel le 9 točk in se mu je Della Fiori (Cagiva Varese) nekoliko približal.

LESTVICA STRELCEV

Boni (Panapesca Montec.)	287
Della Fiori (Cagiva VA)	234
MARKO BAN (JADRAN)	220
Turel (Castor PN)	217
Bessi (Faciba B. Arsizio)	202
Masetti (Ferrara)	191
Lamperti (Citrosil VR)	181
Flebus (Kidland PD)	180
Maguolo (Panapesca)	175
Lana (Teorema Arese)	172

V Bazovici poprečen derbi

V prvenstvu druge nogometne amaterske lige je bil v nedeljo v Bazovici slovenski derbi med Jarjo in Vesno. Tekma se je končala brez zadetkov in s prikazano igro sta obe moštvi razočarali

N. TENIS: promocijsko prvenstvo

Pričakovan poraz Krasove vrste

Kras — GMT A 1:5

Fabec - Bianchi 0:2 (14:21, 8:21); Doljak - Esposito 2:1 (9:21, 21:18 in 21:12); I. Milič - Torpianelli 0:2 (12:21, 9:21); Doljak - Bianchi 0:2 (15:21, 11:21); Fabec - Torpianelli 0:2 (8:21, 11:21); I. Milič - Esposito 1:2 (21:17, 16:21, 15:21).

Krasovci so po pričakovanju izgubili proti ekipi GMT A, ki sodi med favorite za prestop v višjo ligo. Gostje so nastopili brez izključenega Miana in domačini so imeli tokrat priložnost, da osvojijo nekaj delnih zmag.

Nekoliko pod svojimi sposobnostmi je igral Doljak. Ostala dva Krasova predstavnika sta se dobro upirala bolj renomiranima nasprotnikoma le do polovice seta, nato pa je prišla na dan neizkušenost in koncentracija je pošla. (Z.S.)

ODBOJKA

MOŠKA C-2 LIGA

CUS - Val 3:0 (15:10, 15:11, 15:10)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 40.00 din, naročnina za zasebne mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmernice, zaloge in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

4. decembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Novost veljavna za vse članice EGS Vozniško dovoljenje za motorna kolesa

RIM — Od 1. januarja prihodnjega leta bo v vseh državah Evropske skupnosti potrebno vozniško dovoljenje za motorna kolesa. Gre za izvedbo navodila EGS iz leta 1980, ki obvezuje vse države, naj v dveh letih predvidijo izdajo vozniškega dovoljenja kategorije »A« za motorna kolesa in uvedejo najkasneje do 1. januarja 1986 »evropski patent«. V ostalih državah EGS so za izvajanje tega določila že poskrbeli, v Italiji pa so v veliki zamudi. Minister za prevoze Signorile je sicer preložil osrednji zakonski osnutek, vendar se v parlamentu postopek za odobritev tega osnutka sploh še ni začel. Na ministrstvu trdijo, da bi lahko še utegnili vse pravočasno izvesti, tudi zato, ker so premostili nasprotovanje tovarnarjev, ki so se zbrali, da bi uvedba vozniškega dovoljenja zavrla prodajo. Vendar pa ima v tem času parlament toliko dela, da je le malo verjetno, da bo odobril ustrezno zakonsko določilo.

Sprva so uvedbo evropskega vozniškega dovoljenja vključili v osnutek novega cestnega zakonika, ki ga pripravljajo že 19 let. Prav zaradi tako dolgega roka je ministrstvo sklenilo, da predloži ta ukrep ločeno, in sicer z namenom, da ga odobrijo v roku, ki ga je določila EGS.

Nova vrsta vozniškega dovoljenja ne uvaža samo sprememb pri preverjanju usposobljenosti voznikov, ampak tudi spremembe za vožnjo avtomobilov ter predvideva daljše in težje vozniške izpite. Kar zadeva motorna kolesa, bo treba vsekakor opraviti tri izpite: teorijo in dva poskusa vožnje, prvega na zasebnem zemljišču, drugega pa v rednem prometu. Vsekakor pa bodo tisti, ki že razpolagajo z vozniškim dovoljenjem višje kategorije, lahko še vedno vozili tudi motorna kolesa, vendar samo znotraj državnih meja. Kdor pa bo hotel v tujino, bo moral opraviti dodatni izpit za vozniško dovoljenje kategorije »A«.

Nikaragua obsoja načrt ZDA

CARTAGENA (Kolumbija) — Na plenarnem sestanku predstavnikov članic Contadore, ki vključuje srednjeameriške države, vstevši ZDA, je nikaraguijski delegat Alejandro Vandana razkril vojaški napadalni načrt ZDA proti Nikaragui. Na sliki Vandana (levo) in ameriški državni tajnik George Shultz (desno) (Telefoto AP)

V Novi Gvineji

Boj med plemenoma kot v kameni dobi

DŽAKARTA — Zaradi zemljiške posesti sta se spopadli plemeni v indonezijski Novi Gvineji. Na bojišču je po sporočilu diplomatskih predstavnikov in misijonarjev obležalo 14 bojnikov, ki so uporabljali loke s puščicami in kamnite sekire. Tudi število ranjenih je zelo visoko.

Pripadniki teh plemen živijo goli, in takšni so bili tudi med bojem. Na sebi so imeli samo nekakšno pokrivalo za spolovilo, ki ga tudi sicer nosijo.

Po poročilu oseb, ki so prišle iz krajev, kjer sta se spopadli najbolj zastali plemeni, živeči na območju pokrajine Irian Java, ki je hkrati tudi največja indonezijska pokrajina, so vsaj enemu vojščaku s kamnito sekirjo glavo razklali na dvoje.

Misijonarji so povedali, da je pri vsem tem, kar se je dogodilo, spodbudno to, da je na vsaki strani po sedem mrtvih, tako da ne bo povračilnih maščevanj. Indonezijske varnostne sile niso hotele posredovati in so to nalogo prepustile plemenskim voditeljem, da spor poravnajo v skladu s krajevnimi tradicijami.

S takšno izbiro so preprečile nadaljnje prelivanje krvi.

Pred sestankom sedmih držav 7. decembra v Bangladešu Indijska podcelina je sod smodnika

ISLAMABAD — V glavnem mestu Bangladeša, Daki, se bodo 7. decembra sestali šefi držav ali vlad sedmih držav Indijske podceline na prvem vrhu SARC (Južnoazijska organizacija za regionalno sodelovanje). Že danes pa v Aziji trdijo, da bo to pravo »zgodovinsko srečanje«, kljub povsem jasnim ugotovitvam, da ne bodo na tem vrhu sprejeli nobene »zgodovinske« odločitve. Razhajanja, razlike, nezaupanje in celo sovraštvo med posameznimi državami so tako globoka, da je že samo srečanje ogromen uspeh.

Južnoazijsko organizacijo za regionalno sodelovanje so ustanovili na pobudo tedanjega bangladeškega predsednika Ziaura Rahmana. Po njegovi zamisli bi se morale države Indijske podceline (Indija, Bangladeš, Pakistan, Sri Lanka, Nepal, Butan in Maldivi) povezovati v organizacijo po zgledu ASEAN, EGS in SEV, seveda ob upoštevanju regionalnih posebnosti.

Pet let od ustanovitve je bilo že več ministrskih sestankov, a šele sedaj, ko so se vse države obvezale, da ne bodo sprožile bilateralnih vprašanj, se bodo lahko v Daki sestali voditelji sedmih držav Indijske podceline.

Teh dvostranskih vprašanj, ali točneje povedano sporov, je med državami SARC kar precej. Pakistan in

Indija sta se od leta 1947 kar trikrat vpletli v vojne spopade. (V zadnji je nastal Bangladeš). Kljub prelivanju krvi pa nista največji državi SARC rešili spornih vprašanj. Kašmir, obojestranske obtožbe o vmešavanju v notranje zadeve, sumničenja o ciljih jedrskih raziskav v eni in v drugi državi so le nekatera od spornih vprašanj, ki bi lahko sprožila pravi požar na podcelini.

Indija in Bangladeš se ne usmeta sporazumeti glede izkoriščenja Gangesa. Med državama so tudi težave zaradi migracije siromašnega bangladeškega prebivalstva v Indijo, da v New Delhiju že načrtujejo, kako bi na meji postavili žične ovire, da bi preprečili zaseljevanje.

Sri Lanka občasno obtožuje Indijo, da podpira tamilske separatiste. Tudi med Indijo in Nepalom so se, kljub izredno dobrim odnosom in zgledno odprti meji, v zadnjem obdobju precej skalili odnosi. Nepal je namreč poveril gradnjo pomembne ceste ki-

tajskim in ne indijskim strokovnjakom.

Poleg teh dvostranskih sporov pa je v skoraj vseh državah podceline notranji položaj tako slab, da si vlade ne morejo več privoščiti poslabšanja medsebojnih odnosov. Pakistan preživlja težko obdobje prehajanja iz vojaške v civilno oblast. Indija doživlja enega najtežjih obdobij notranje napetosti v svoji zgodovini, v Bangladešu ne najdejo izhoda iz svoje politične in družbene krize in si vojska ne upa prepustiti oblasti civilistom. V Sri Lanki so tamilski separatisti spremenili severni del države v pravo bojišče. Celo v malem Nepalju so letos prvič eksplodirali peklenjski stroji, ki so jih podtaknili nasprotniki današnje vlade.

Podcelina je torej »sod smodnika«, SARC pa bi moral postopoma te napetosti odpraviti, seveda ne takoj, saj se ne smejo 7. decembra voditelji sedmih držav sploh dotakniti teh vprašanj.

BOCEN — Časnikar Piero Agostini, poprejšnji vsedržavni tajnik časni-karske zveze, je objavil knjigo z naslovom »Alto Adige, la convivenza rin-viata« (Južni Tirol, odloženo sožitje). Agostini, dober poznavalec razmer v tej pokrajini, je razgrnil svojo vizijo o avtonomiji, ki so si jo v tej pokra-jini zamislili na drugačen način. Avtor piše, da je potrebno spremeniti neka-tere stvari in da je odnose potrebno urejevati v avtonomiji, kakor v ostalem tudi dialog in politično soočanje.

Obtožba britanske družbe zaradi umora male Jasmine

LONDON — Komisija, ki je raziskovala primer otroka, ki ga je v Londonu ubil oče, je postavila pod obtožbo celotno britansko družbo: sodstvo, socialno skrbstvo in telesa, ki skrbijo za zdravstvo.

Jasmine Beckford, 4-letna črnka, je umrla zaradi udarca s pestjo, ki ga ji je dal oče 5. julija lani. Njena smrt je sklenila dolgotrajni pekel, kakršna preživlja na stotine britanskih otrok.

Kakor je ugotovila komisija, so starši otroka dosledno pretepali. Sodišče jih je prisodilo krivim in je očima obsodilo na 10 let zapora, mater ki mu je pomagala, pa na 18 mesecev. Vendar nista edina krivca; Jasminina zgodba, tako žalostno primerljiva z zgodbami številnih drugih britanskih otrok, je postala simbol bolne družbe.

Rimski mlini aktualna proza
Petrica Kerempuh zgodbe
Življenje brez bolečin priročnik
Stenski koledar 10 umetnikov

samo 25.000 lir

Ker izide do 14. decembra,

POHITITE Z NAROČILI!

Naročila s predplačilom:

● Preko pošte z nakazilom 25.000 lir na tekoči račun št. 13512348 za Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34127 Trst, z navedbo: za Jadranski koledar in s točnim naslovom naročnika

● Osebo:

v Trstu — na sedežu ZTT, Ul. Montecchi 6
— v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20
v Gorici — na uredništvu Primorskega dnevnika, Ul. 24 maja 1
v Čedadu — na uredništvu Novega Matajurja, Ul. De Rubeis 20

● Preko raznašalcev Primorskega dnevnika

● Po telefonu od 8. do 14. ure 040/794672 (ekspedit)

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

KO SE JE MINA VRNILA V
HIŠO SVOJEGA OČIMA
JOURDOINA, JE BIL PETER
ŽE TAM. MALO SEM SE
SPREHODILA, KER NISEM
MOGLA ZASPATI JE REKLA

PETER JE ZDRZNIL. "POGLEJ
TISTEGA ČLOVEKA. JE POLICAJ
IN JE PRIŠEL VČERA. NISEM
MU POSVEČAL NOBENE
POZORNOSTI" JE REKEL

DA JE TO CARTER. SEDAJ
KO SO ZVEDELI, DA SE
JE VRNIL PETROV OČE,
STA BILA OBA ZASKRBLJE
NA. GOTOVO CARTER VE,
DA JE OČE V BLIZINI.

ZJUTRAJ JE MINA
OPAZILA DIM NAD GOZDOM.
IZBRUHNIL JE GOZDNI POŽAR.

MINA JE ODŠLA DO SIMONA
NAŠLA GA JE NA RAZGOVORU
S CARTERJEM.

KO JE CARTER ODŠEL JE MINA REKLA SIMONU:
"BOJIM SE, DA BO PETER UBIL ALECKA"
SIMON SE JE NENAVADNO RAZBURIL:
"KESMEŠ NU TEGA JOVCLITI!"